

FARABI

AKTÜEL

Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi | Nisan 2021 | Sayı: 1

Farabiden FARABI'ye

FARABİ

AKTÜEL

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Farabi Hastanesi
Nisan 2021 | Sayı:1

Farabi Aktüel

Farabi Aktüel, Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi Başhekimliği tarafından yılda iki sayı (Mart ve Ekim) olarak yayımlanması planlanan, hastanedeki güncel gelişmeleri ve sosyokültürel faaliyetleri konu alan bir dergidir.

Sahibi

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Farabi Hastanesi Başhekimliği adına;
Başhekim Prof. Dr. Celal TEKİNBAŞ

Editör

Prof. Dr. Yılmaz BÜLBÜL

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Bahanur ÇEKİÇ
Prof. Dr. M. Emre BAKİ
Dr. Öğr. Üyesi Murat ERKUT
Dr. Öğr. Üyesi Arif Burak ÇEKİÇ
Dr. Öğr. Üyesi Z. Gökçe GAYRETLİ AYDIN
Hemşire Rukiye KARAMAN ARZ
Sağ. Yön. Uzm. Hüseyin GEÇER

Grafik Tasarım

Uzm. Gonca ARSLAN

Celepler Matbaacılık

Sanayi Mah. Gül Sok. No: 5
Ortahisar, TRABZON

Adres

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Farabi Hastanesi Başhekimliği
Ortahisar, TRABZON
Telefon: 0 (462) 325 28 19
Faks: 0 (462) 325 05 18
E-Posta: farabibashekimlik@ktu.edu.tr

Editörden

Sevgili Okuyucular,

Farabi Aktüel'in ilk sayısı ile sizlere merhaba demenin mutluluğunu yaşıyoruz. Elinizdeki dergi, yaklaşık dört aylık bir çalışmanın sonucunda ortaya çıkarıldı ve siz değerli okuyucuların beğenisine sunuldu. Kuruluşundan bugüne, hastanemizle ilgili güncel ve tarihi konular ile sosyal ve kültürel alandaki haberleri sizlere ulaştırmayı amaçlayan Farabi Aktüel'i beğeneceğinizi umuyoruz.

Dergi ile ilgili ilk adım Ekim ayı başında (2020 yılı) atıldı. Trabzon'a dönmek üzere Sabiha Gökçen Havalimanı'nda bekleme salonunda vakit geçirmekte olduğum bir zamanda, göreve yeni başlayan başhekimimiz Prof. Dr. Celal Tekinbaş aradı ve hastaneye ait dergi projesinden bahsederek editörlük teklifinde bulundu. Derginin amaç ve hedefleri ilgi alanıma girmekle birlikte, takip eden hafta içerisinde dergi ile ilgili planlamalar, çalışma ekibinin oluşturulması vb. konular zihnimde aydınlığa kavuşunca görevi kabul ettiğimi bildirdim.

İlk olarak, aynı zamanda grafikerlik eğitimi de almış olan hemşire Gonca Arslan ile tanıştım. Sonraki süreçte Gastroenteroloji Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Murat Erkut ve Ortopedi Bölümünden Doç. Dr. Emre Baki gruba dahil oldu. Son olarak hastanemiz web sayfası sorumlusu Hüseyin Geçer ile sayımız beş oldu. İlk toplantımızı 27 Ekim 2020 salı günü Kalite Toplantı Salonunda yaptık ve ilk iş olarak, gelen farklı öneriler arasından derginin adının **"Farabi Aktüel"** olması kararlaştırıldı. Takiben, ekibe yeni kişilerin ilave edilmesi ve muhtemel isimler konuşuldu. Son olarak dergi içeriği ve ana başlıklar kararlaştırıldı ve yapılacak işler üyeler arasında paylaştırıldı. İkinci toplantımız ise yeni üyelerin (Prof. Dr. BAHANUR ÇEKİÇ, Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Gökçe Gayretli Aydın ve Hemşire Rukiye Karaman Arz) katılımı ile 17 Aralık 2020 günü Başhekimlik Toplantı Salonunda yapıldı. Hemşire Gonca Arslan tarafından sunulan örnekler içerisinde, en uygun olan kapak tasarımı seçildi ve ayrıca yürümekte olan işler (beklenen makaleler, yapılacak haberler ve röportajlar vb) masaya yatırıldı. Sonraki haftalarda gelen yazılar edisyon için üyelere gönderilerek metinlere son şekli verildi.

Bu ilk sayıda, ağırlıklı olarak hastanemiz tarihçesi ile hastanemize emeği geçen idari/akademik personelden gelen yazılara ağırlık verdik. Her biri tarihi bir vesika niteliğindeki bu metinleri bir solukta okuyacağınızı düşünüyorum. Dergi içerisinde ayrıca hastanemize ait güncel haberler, bölümlerin tanıtım sayfaları, gezi notları, fotoğraflar vb kısımların ilginizi çekeceğini sanıyorum.

Yılda iki sayı olarak yayınlanması planlanan bu dergi ile hastanemizin akademik ve idari tüm personeline ulaşmayı hedefliyoruz. Derginin amaç ve hedefleri doğrultusunda kaleme alınmış yazılarınızı beklediğimizi ve yine siz değerli okuyucularımızdan gelecek her türlü görüş ve öneriye açık olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Dergimizin; çalışanlarımız arasında köprüler kuran ve iletişim bağlarını güçlendiren bir platform olması, gayretlerinize uzun yıllar ve kesintisiz yaşaması ve gelecek nesillere bir kaynak olması temennimizdir.

Son olarak, öncelikle hastaneye ait bir derginin çıkarılması fikrini ortaya atan, sonraki her aşamasını takip eden ve her sorunumuzda destek olan başhekimimiz Sayın Prof. Dr. Celal Tekinbaş'a, kapak ve sayfa tasarımları ile derginin göze hitap eden, okunurluğunu arttıran bir şekle bürünmesini sağlayan Grafiker Gonca Arslan'a ve elbette bizzat işin mutfağında olan, elini taşın altına koyan tüm editör yardımcısı arkadaşlarıma sonsuz teşekkürler ediyorum.

Farabi Aktüel'in bir solukta okunan ve sonraki sayıları heyecanla beklenen bir dergi olması ümidiyle...

Hoşçakalın...

Prof. Dr. Yılmaz BÜLBÜL

Sevgili Okuyucular,

Karadeniz Teknik Üniversitesi, yaklaşık 70 yıllık köklü geçmişi, yetkin akademik kadrosu, öncü ve yenilikçi duruşuyla global çapta marka olan bir üniversitedir. 1955'ten itibaren 225 bini aşkın çağdaşlarıyla rekabette önde olan mezunlar yetiştirecek standartlarda eğitim öğretim veren bir kurumdur. Bünyesinden pek çok üniversite kurulmuş, uzman kadroları ile bu eğitim meşalesini pek çok yere ulaştırmıştır. Bugün itibariyle üniversitemizde 34 bin öğrenci 12 fakülte, 1 yüksekokul, 8 meslek yüksekokulunda 49 lisans ve 36 ön lisans programı; 6 enstitüde 92 yüksek lisans ve 61 doktora programında eğitim görmektedir. Dünya çapında akredite olmuş, kalite odaklı pek çok bilim dalı, uygulama araştırma merkezleri mevcuttur. KTÜ ekolünün en önemli unsurlarından biri de KTÜ Uygulama Araştırma Merkezimiz Farabi Hastanesi'dir. 1986 yılından itibaren hem bölgemizden hem de uzak bölgelerimizden hatta yurtdışından pek çok hastanın şifa bulmasına vesile olmuş bir kuruluştur.

Yeni kurulan “Farabi Aktüel” isimli dergimizin Hastanemizin sosyal kültürel iklimine getireceği katkının yanında tanıtımına da önemli katkılar sunacağına inanmaktayım. Derginin hazırlanmasında emek veren “KTÜ Ekolü” mensubu değerli arkadaşlarımın girişimci, yenilikçi, dinamik ve çalışkan özelliklerini tüm okurların dikkatine sunuyorum. Bu duygu ve düşüncelerle siz değerli okurları hürmet, sevgi ve samimiyetle selamlıyorum.

Pandeminin bittiği, sağlık, huzur ve başarılarla dolu bir gelecek diliyorum.

Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI
Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü

Saygıdeğer okuyucularım,

Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi kırk yılı aşkın geçmişiyle ülkemizin önemli sağlık kuruluşlarından biri olarak hizmet sunmaktadır.

Bölgemizin en kapsamlı referans sağlık tesisi olan kurumumuz her türlü girişim ve operatif kapasitesiyle her geçen gün kalitesini artırarak çalışmalarına devam etmektedir.

Tanı ve tedavi edici hizmetlerinin yanı sıra köklü bir eğitim kurumu olan hastanemizin; tüm çalışanları ve paydaşları için sosyokültürel sorumluluğu olduğu bilinciyle böyle bir dergi çıkarmayı hedefledik. Neşriyatımızı yılda iki sayı olarak yayınlamayı planlıyoruz.

***“Farabi Aktüel”** adıyla serüvenine başlayan dergimizin her sayısı ayrı bir tema ile okuyucularıyla buluşacak. İlk sayımızda **“Farabiden Farabiye”** alt başlığıyla hastanemizin kuruluşundan bu güne gelinceye kadarki serencamını konu edindik. Bu süreçte aktif rol alan çalışanlarımızın yaşadıklarını ve hissettiklerini birinci ağızdan aktarıyoruz. Deyim yerindeyse mekanlarımızın ruhuna iniyoruz.*

Sonraki sayılarımızda da kültürden edebiyata, sanattan spora yaşamımızın vazgeçilmez öğelerini konu edineceğiz. Aynı zamanda sunduğumuz hizmetlerin tanıtımı ve halkımızın ihtiyaç duyacağı doğru tıbbi bilgilerle donatacağımız dergimizin beğeniyle takip edileceğine inanıyorum.

Herkesin kendinden bir şeyler bulacağı, bilgi dağarcığı ve hayal dünyalarına çok şey katacağı dergimizi yayına hazırlayan Prof. Dr. Yılmaz Bülbül, Gonca Aslan ve Hüseyin Geçer başta olmak üzere katkı sunan tüm arkadaşlarıma saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Sağlık ve huzur dolu nice yarınlara...

*Prof. Dr. Celal TEKİNBAS
Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi Başhekimisi*

FARABI

AKTÜEL

İçindekiler

Farabi'den Farabiye:	sayfa
Farabi: Hayatı ve Eserleri.....	8
KTÜ Farabi Hastanesi Tarihçesi	12
Duayen Hocalarımız: Celal BAKİ	20
Söyleşi: Başhekim: Celal TEKİNBAŞ	24
Hatıralar:	
Çamlık'tan Farabi'ye.....	30
Çamlık Hastanesinden Kısa Anılar... ..	34
2020 Hemşirelik ve Ebelik Yılı.....	38
Birimlerimiz:	
Tıbbi Birimlerimiz: Kardiyoloji	40
İdari Birimlerimiz: Kalite Koordinatörlüğü	46
Güncel Sağlık: COVID-19	52
GEZİ:	
Zirvelerde İki Teker Üzerinde	56
Dünya'nın Çatısına Gizemli Keşif	58
Yaşamak için Yaşatmak	60
Hastanemizden Kısa Haberler.....	63

Farabi

HAYATI ve ESERLERİ

Fars, Arap veya Türk olduğu konusunda görüşler olmakla birlikte, Türk kökenli olduğu konusunda künyesi oldukça açıklayıcıdır. Farabi'nin künyesi, Ebu Nasr Muhammed bin Muhammed bin Tarhan bin Uzluğ el-Farabi et-Türki şeklindedir.

Dr. Öğr. Üyesi Arif Mansur COŞAR

KTÜ Tıp Fakültesi - İç Hastalıkları ve Gastroenteroloji
Öğretim Üyesi

Dr Öğr. Üyesi Arif Mansur COŞAR

Trabzon'da "Farabi" denilince bugün akla önce Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi gelir. Uzun yıllardan beri bölgenin en büyük ve gelişmiş hastanesi ve şifa dağıtılan kurumu olan hastanemizin adının ilham kaynağı büyük Türk düşünürü Farabi kimdir? Gelin doğumunun 1150. yıl dönümü anısına Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Farabi Yılı ilan edilen 2020 senesini geride bıraktığımız şu günlerde, onu biraz daha yakından tanıyalım. Bunun bazı noktalarda oldukça zor olduğunu da ilave edelim. Zira hakkındaki şahsi bilgiler çok da aydınlıkta değildir. Devrin kültü-

rünün bir sonucu olarak hakkındaki kayıtlar kendisinden sonra kaleme alınan rivayetlere dayanmaktadır; bu sebeple çalışmaları ile tanınması kaçınılmaz olmuştur.

Fars, Arap veya Türk olduğu konusunda görüşler olmakla birlikte, Türk kökenli olduğu konusunda künyesi oldukça açıklayıcıdır. Farabi'nin künyesi, Ebu Nasr Muhammed bin Muhammed bin Tarhan bin Uzluğ el-Farabi et-Türki şeklindedir. İslam aydınları arasında Muallim-i Sani ya da Hacı-i Saniîi lakabı ile de tanınan Farabi'yi Batılılar, Alfarabius veya Abunaser diye anar.

Farabi aynı zamanda bir bölge adı olan Farab şehri yakınlarındaki Vesic'te miladi 871-72 yılında doğmuştur. Doğduğu yıllar olan 9-10. yüzyıllarda Farab şehri politik, kültürel ve ticari olarak önemli bir merkezde yer almaktaydı. O dönemde İskenderiye'deki kütüphaneden sonra dünyada en büyük kütüphanenin Farab şehrinde olması onun mantık ve bilimsel çalışmalar ile erken yaşta tanışmasına vesile olmuştur ve 20 yaşına kadar bilgi gelişiminin çoğunu Farab şehrinde sağlamıştır.

İlk eğitimini aldıktan sonra bir süre kadılık yaptığı, daha sonra memleketinden ayrılarak ömrü boyunca süren bir seyahate çıktığı da hakkındaki bilgilerdendir. Seyahatin güzergâhı konusunda kesin bir bilgi olmamakla beraber Buhara, Semerkant, Merv ve Belh gibi devrin önemli ilim ve kültür merkezlerini ziyaret ettiği, daha sonra Bağdat'a gittiği düşünülmektedir. Bağdat, Halep ve Mısır'da bulunduğu dönemlerde Aristo'nun temel eserlerinin birçoğunu yeniden Arapça'ya çevirdiği ve bu eserlerin daha iyi anlaşılabilmesini sağlayan şerhler yazdığı da bilinmektedir.

Farabi'den geriye 100'den fazla eser kalmıştır. Eserlerini Arapça yazdığı bilinen Farabi'nin Kitâbü'l-Hurûf, el-Elfâzü'l-Musta'mele fi'l-Mantık ve el-Mûsika'l-Kebîr adlı eserlerinde bazan Arapça bir kelime veya terimin Grekçe, Süryânîce, Farsça ve Soğdca'daki karşılıklarını vermesi çok dilli bir bilim adamı olduğu fikrini hatıra getirmektedir. Diğer başlıca eserleri arasında el-Medinetül Fazıla, es-Siyasetül Medeniyye, Kitabül-Mille, Tahsilüs-Sade, Uyunül-Mesail, Felsefetü Aristotalis, Felsefetü Eflatun, Kitabül Burhan, el-Maard el-Akl, el-İhsaül-Ulum, et-Talikat, Kitabül-Hatabe, Fususül-Hikem bulunur. Farabi, İslam dünyasında ilk defa Kindi'nin başlattığı felsefi harekete ve onun şekillendirdiği Meşşai akıma, kendi inanç ve kültürünün temelini oluşturan uluhiyyet, nübüvvet ve mead akidesinin (âlemin zorunlu varlıktan belli bir düzen içinde sudûr etmesi ve varlık mertebelerinin oluşması teorisi) yanı sıra, Eflatun ve yeni Eflatunculuk'tan aldığı bazı unsurları da katarak seçici bir sistem kurmasıyla haklı bir şöhret kazanmıştır. "Muallim-i Sani" unvanıyla anılması ve Aristo'dan

sonraki ikinci isim sayılması bu şöhret sebebiyledir. Farabi, böylece Arapça'nın bir felsefe dili haline gelmesine ve İslâm dünyasında antik felsefenin anlaşılmasına büyük bir katkı sağlamıştır. Felsefi öğretisinin Maverâünnehir'den Endülüs'e kadar bütün İslam coğrafyasına yayılması; eserlerini, öğrencilerini ve hatta kendisini eleştirenler aracılığı ile gerçekleşmiş sayılmaktadır.

Kaynaklar Farabi'yi kısa boylu, köse sakallı, zayıf bir bünyeye sahip; yaşadığı sürece Orta Asya Türk kıyafetini hiç değiştirmeyen biri olarak tarif eder. Maddi servete değer vermediği, şöhret ve gösteriştan nefret ettiği, ruh ve ahlak temizliğini her şeyin üstünde tutan bir anlayışı olduğu ifade edilir. Bununla ilgili olarak ilim ve sanat adamlarına değer vermesiyle tanınan Seyfüddevle'nin kendisine ikram ve ihsanda bulunmak istemesine karşılık günlük ihtiyacını karşılayacak 4 dirhem gümüş paradan başkasını kabul etmediği de anlatılır. Hiç evlenmemiş ve mal mülk edinmemiş olduğu bilinen Farabi'nin genellikle münzevi bir hayat yaşamayı sevdiği, fırsat buldukça su kıyılarında ve kırlarda gezindiği, öğrencileriyle buralarda buluştuğu anlatılır.

Farabi'nin en büyük başarısını mantık alanında gösterdiği; kendisinden önceki yorumcuların eserlerinden de faydalanarak Aristo'nun Organon adlı mantık külliyatı kapsamına giren her kitap üzerinde çalıştığı, bunların açıklamalarını veya geniş özetlerini hazırlayarak tamamını incelediği bilinmektedir. Kindi ve diğer mantıkçıların çözümsüz bıraktıkları kıyas ve ispat teorisiyle ilgili problemleri çözmesi itibarıyla da dikkat çeken bir isimdir. Mantık ilminin her bölümü için müstakil kitaplar yazarak zengin bir literatür

Farabi (871-950) (Prof. Süheyl ÜNVER tarafından hazırlanmıştır).

de ortaya koymuştur. Onun mantığa olan katkısı, bu disiplini sağlam bir terminolojiye kavuşturması, geniş yorumlamaları, yaşadığı toplumun düşünce, inanç ve kültür değerlerinden örneklerle geliştirmesi, bir metodoloji olarak kullanılmasını kolaylaştırması şeklinde gösterilebilir.

Farabi, ilimleri sınıflandırması ile de önemlidir. Kendisine gelinceye kadar trivium (üçüzlü) ve kuatrivium (dördüzlü) şeklinde ayrılan ilim dallarını yeniden sınıflandırmıştır. Farabi ise ilimleri; fizik,

matematik ve metafizik ilimler diye üçe ayırmıştır. Onun bu metodu, Avrupalı bilginler tarafından ancak on üçüncü asırda kabul edilmiştir. Hava titreşimlerinden ibaret olan ses olayının ilk mantıki izahını yaptığı gibi, titreşimlerin dalga uzunluğuna göre azalıp çoğaldığını, deneyler yaparak ispatlamıştır. Bu keşfiyle musiki aletlerinin yapımında gerekli olan kaide-leri de bulduğu belirtilmektedir. Farabi bir musiki üstadı sayılır. Birçok bestesi olduğu gibi, Rûbab denilen çalgıyı geliştirip bugünkü şekle soktuğu ve kanun adlı çalgıyı bulduğu bilinmektedir.

Telli bir çalgı aleti olan Kanun

Kaynaklarda Farabi'nin tıp alanın-
da çalışmalarının olduğu, çeşitli ilaçlarla
ilgili eser yazdığı bilgisine yer almakta-
dır. Geçmiş zaman bilgelerinin en önemli
özelliiėi, devirlerindeki bütün ilim dalla-
rına vakıf olmaktadır. Bu anlamda yetkinliği ile Farabi, gerek ya-
şadığı çağda gerekse ölümünden sonra
saygın bir isim olarak tarihe mâl olmuş-
tur. Farabi, Mısır'da "İdeal Devlet" isimli
kitabını tamamladıktan sonra Suriye'ye
dönmüş ve Hamedani Hanedanı'nın ko-

ruması altında iken 950 yılı sonlarında
řam'da vefat etmiştir.

Tarihimizdeki varlığı ile onur duy-
duğumuz Farabi'den aldığımız ilhamla
ilimizin ve bölgemizin en önemli ve
güvenilir sağlık hizmeti sağlayıcı kuru-
mu olan KTÜ Tıp Fakóltesi hastanemiz
de aynı adı taşımanın sorumluluğunu
duymaktadır. Hastanemiz bu sorumlu-
luğu yerine getirmede değerli halkımı-
zın desteği ile adına yakışır bir şekilde
misyonunu sürdürecektir.

Türk müziğinin en önemli çalgılarından: Kanun

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Farabi Hastanesi

TARİHÇESİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile KTÜ Rektörlüğü arasında 1980 yılında imzalanan protokol gereği, Soğuksu – Çamlık mevkiinde bulunan 225 yataklı binanın 10 yıl süre ile KTÜ Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesine tahsisi ile süreç kısmen de olsa hızlanmıştır .

Prof. Dr. Yılmaz BÜLBÜL

KTÜ Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları
Öğretim Üyesi

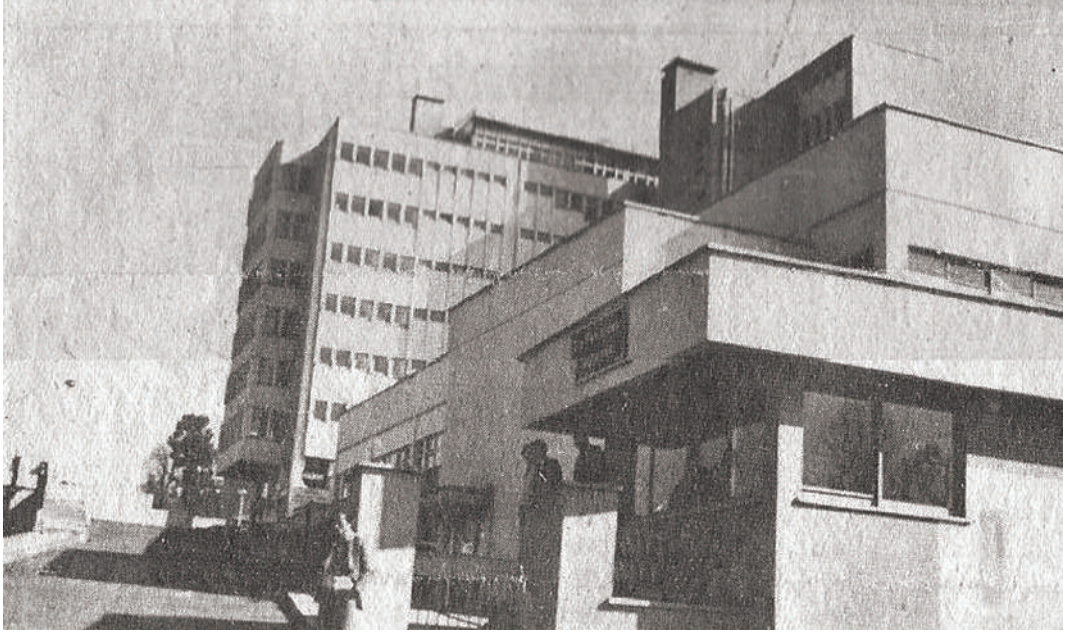
Prof. Dr. Yılmaz BÜLBÜL

KTÜ Farabi Hastanesi: Tarihçe

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Tıp Fakültesi, Üniversitenin altıncı fakültesi olarak 4 Ocak 1973 tarih ve 1650 sayılı kanunla **“Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi”** adıyla kurulmuştur. Ancak o yıllarda devletin tüm desteğine ve yine doktora için yurt dışına gönderilen öğretim elemanlarının zorunlu olarak görevlendirilmelerine rağmen, öğretim üyelerinin Trabzon’da kalmak istememeleri gibi nedenlerle fakültenin kuruluşu ve hasta hizmeti sunulması ancak 1980’li yıllardan sonra mümkün olmuştur (1).

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile KTÜ Rektörlüğü arasında 1980 yılında imzalanan protokol gereği, Soğuksu – Çamlık mevkiinde bulunan 225 yataklı binanın 10 yıl süre ile KTÜ Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi’ne tahsisi ile süreç kısmen de olsa hızlanmıştır (2). Ancak daha öncesinde Hacettepe Üniversitesi içerisinde kurulan Trabzon Tıp Fakültesi bünyesinde oluşturulan çekirdek akademik ve idari kadro, 1979 yılı ikinci yarısında Trabzon’a gelerek, akademik ve idari kadroların oluşturulması için çaba sarf etmiştir.

Trabzon’a gelen akademik kadro içerisinde Hacettepe Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesi dekanı Prof. Dr. Şevket UĞURLU, Başhekim vekili Dr. Celal Baki, Dr. Sezer Şener Komsuoğlu, Dr. Baki Komsuoğlu; idari kadro içerisinde ise o yıllarda Hacettepe’de personel müdürü olarak görev yapan Hüseyin Sönmez ve servis şefi Dursun Ali Kalaycı yer alır. Kısa bir süre içerisinde bu kadroya Dr. Güner Kemal Özgür, Dr. Safiye Atalay ve Dr. Asiye Nuhoğlu gibi isimler eklenir. Özellikle 1979 yılı temmuz ayında yapılan sınav ile hastanenin idari personel eksikliği giderilmeye çalışılır ve alınan

Soğuksu – Çamlık mevkiindeki Tıp Fakültesi Hastanesi (1982 yılı)

idari personelin bir kısmı Trabzon'da Nümune Hastanesi ve SSK Hastanesinde, bir kısmı da Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde işbaşı yaptırılır ve oralarda hasta kabul, muhasebe, ayniyat vb. birimlerde çalıştırılır. Alınan ilk idari personeller arasında, bugün hastane çalışanlarının rahatlıkla hatırlayabileceği, birçoğu emekli olmuş (Eczacı Erdem Sezgin, Hastane müdürü Mustafa Onat, vezne memuru Sebahattin Bal, döner sermeye memuru Reyhan Bal, Dekanlık sekreteri Ayşe Ekşioğlu, Dekanlık tahakkuk memuru Sevcan Yavuz gibi) bir kısmı da halen aktif çalışan (Başhekimlik satınalma birimi memuru Sabiha Sümer, hasta arşivi sorumlusu Emel Pehlivan gibi) çok sayıda isim yer alır.

1980 yılı ile birlikte, Trabzon Tıp Fakültesi Dekanlığı'na Genel Cerrahi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu atanır. Hastane başhekimliği görevine de 19 Şubat 1980 günü itibariyle, aslen askeri hekim olan (Genel Cerrahi Uzmanı) Dr. Zeki Çakmakçı getirilir. Eğitim amacıyla diğer hastanelerde işbaşı

yaptırılan idari personel de Şubat 1980 itibariyle hastane binasına gidip gelmeye başlar, ancak sınırlı sayıda akademik kadroya sahip hastanede hasta hizmeti henüz başlamamıştır.

O yıllarda fakültenin hoca eksiğinin giderilmesi için zaman zaman gazete ilanları yapılır ve özellikle 1981 yılı Ocak ve Haziran aylarında yapılan ilanlar ile akademik kadro eksiği tamamlanmaya çalışılır. Aynı yıl birçok branşta asistan kadroları da ilan edilir. Bu ilanlar sonrasında akademik kadroda hızla şekillenme olur. Alınan ilk asistanlar eğitim için Hacettepe'ye gönderilir ve 1983 yılı ile birlikte Trabzon'a dönerler.

Hasta dosya kayıtlarına göre, ilk hasta muayenesi 21 Eylül 1981'de poliklinik hizmeti ile başlar. İlk açılan poliklinikler arasında Pediatri, Nöroloji, Üroloji ve Ortopedi poliklinikleri yer alır. Kısa süre içinde de Genel Cerrahi, Dahiliye ve Beyin Cerrahisi poliklinikleri hizmete girer. Ancak yataklı hasta hizmeti sunumu 8 ay kadar daha gecikir ve bir süre daha eksiklikler giderildikten sonra 9 Haziran

Tablo 1. Kuruluş yıllarında akademik kadro (1978-1983)

Anabilim Dalı	Öğretim Üyeleri
Ortopedi ve Travmatoloji	Uzm. Dr. Celal Baki
Üroloji	Uzm. Dr. Güner Kemal Özgür Uzm. Dr. Atilla Gör
Anestezi ve Reanimasyon	Uzm. Dr. Safiye Atalay Uzm. Dr. Gönül Aktürk
Genel Cerrahi	Prof. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu Uzm. Dr. Burhan Pişkin Uzm. Dr. Etem Alhan
Pediyatri	Uzm. Dr. Asiye Nuhoğlu Uzm. Dr. Yusuf Gedik Uzm. Dr. Hilal Mocan Doç. Dr. Tahsin Teziç
İç Hastalıkları	Uzm. Dr. Ziya Mocan Uzm. Dr. Baki Komsuoğlu (Kardiyoloji) *
Nöroloji	Uzm. Dr. Sezer Şener Komsuoğlu Uzm. Dr. Naile Salgırtay
Nöroşirurji	Uzm. Dr. Müfit Kalelioğlu Uzm. Dr. Fadıl Aktürk
Patoloji	Uzm. Dr. Yavuz Özoran
Radyoloji	Uzm. Dr. Sinan Kazancıoğlu
Psikiyatri	Uzm. Dr. Aydın Salgırtay

*Baki Komsuoğlu, 1979 tarihinde Trabzon'a gönderilen çekirdek kadroda yer almakla birlikte, eğitim amacıyla Birmingham Üniversitesi'ne gitmesi nedeniyle, göreve başlangıç tarihi yurda dönüş tarihi olan 1982 yazılmıştır.

NOT: Göreve başlama tarihindeki ünvanlar yazılmıştır.

Tıp Fakültesinin kuruluş yıllarında (1979-83 yılları) akademik kadroda yer alan bazı isimler (Ön sırada sağda Dr. Burhan Pişkin, sol yanında Dr. Celal Baki, ortada Dr. Safiye Atalay ve sol yanında Dr. Asiye Nuhoğlu, en arka sırada solda Dr. Güner K. Özgür, sağ yanında Asist. Dr. Mehmet Yıldız ve hemen önünde sağda Dr. Atilla Gör ve dönemin asistan doktorları (Prof. Dr. Güner Kemal Arşivinden).

1982 itibarıyla servisler kısmen (90 yatak ile) de olsa hizmete açılır. Servislerin hizmete girmesi ile ameliyathaneler de hazırlanır ve 17 Haziran 1982’de ilk ameliyat, Prof. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu tarafından yapılır (3). Hastane yataklarının tamamının (200 yatak) hizmete açılması başhekim Dr. Güner Kemal Özgür zamanında olur. (Tablo 1).

O yıllarda hastanede hemşirelik hizmetlerini ilk olarak Başhemşire Huri Özgür ve yardımcısı Filiz Çakır organize eder. İlk hemşireler arasında emekli olmuş Sebahat Şimşek, Gülgün Ayan gibi isimler yanında, halen çalışmaya devam eden Sabiha Mollaoğlu gibi isimler yer alır. İdari hizmetler kapsamında Hacettepe’den nakil gelen sınırlı sayıda personel yanında, Temmuz-1979’da yapılan sınav ile alınan ve bilahare Şubat-1980’de Çamlık’daki hastanede işbaşı yaptırılan ilk memurların birçoğu emekli olup ayrıl-

mış olup, çok az bir kısmı (Sabiha Sümer -Başhekimlik Satınalma Birimi, Emel Pehlivan -Hasta Arşivi) halen hastanede çalışmaya devam etmektedir (Tablo 2).

Sıkıyönetim şartlarının geçerli olduğu o yıllarda, Çamlık’taki binada **“Hacettepe Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesi”** adıyla hasta hizmeti devam ederken, aynı binada KTÜ Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi adıyla başka bir kurumun ve personelinin varlığı karmaşık bir durum arz etmekteydi. Bu durum 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı kanun hükmünde kararname ile giderilir ve KTÜ Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi ile Hacettepe Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesi birleştirilir ve fakülte, Karadeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi adını alır (aynı kararname ile üniversitenin adı da KTÜ’deki **“Teknik”** ibaresi kaldırılarak **“Karadeniz Üniversitesi”** olur).

Tablo 2. Hacettepe’den nakil gelen personel ile yeni alınan idari personel listesi ve bazılarının o zamanki görevleri.

Nermin Erkuloğlu (Başhekim sekreteri)	Eczacı Erdem Sezgin
*Hüseyin Sönmez (Müdür Muavini)	*Duran Polat (Ortopedi teknisyeni)
*Dursun Ali Kalaycı (Ayniyat levazım şefi)	Fatma Aydın (EEG teknisyeni)
*Zeki Yıldızgörer (Hasta arşivi)	Selim Yıldırım (EKG emekli)
Mustafa Onat (Hasta kabul)	Abdurrahman Yılcı (Ameliyathane)
Sabiha Sümer (Hasta kabul)	Mahmut Koç (EKG)
Emel Pehlivan (Hasta arşivi)	Sebahattin Çalikoğlu (Sağlık tekn. yrd.)
Reyhan Bal (Arşiv, Hasta kabul)	Temel Yıgıcı (Steril depo)
Süleyman Ekinci (Resmi Yazılar)	Bekir Köse (Sağlık tekn. yrd.)
Necle Mahitapoğlu (Ayniyat)	Halim Şener (Teknik Bakım)
Aynur Bulut (Sekreter)	Sebahattin Bal (Vezne)
Azime Yıldırım (Sekreter)	Sevilay Döner (Vezne)
Ayşe Şeref (Sekreter)	Ayşe Ekşioğlu (Dekan Sekreteri)
*Reyhan Sönmez (Sekreter)	Nurgül Özkara (Personel işleri)
Şerife Şenel (Sekreter)	Sevcan Yavuz (Tahakkuk)

NOT: İdari personel konusunda bilgiler Emel Pehlivan, Sabiha Sümer, Mustafa Onat ve Dursun Ali Kalaycı’dan derlenmiştir. Muhtemel eksik yazım söz konusu olabilir (*Hacettepe’den nakil gelenler)

Hastanenin üçüncü başhekimini Dr. Güner Kemal Özgür (ortada) ve yardımcılarını Dr. Etem Alhan (solda) ve Dr. Burhan Pişkin (sağda) (Prof. Dr. Güner Kemal Arşivinden).

Başhemşire Huri Özgür ve yardımcısı Filiz Çakır ile ilk hemşireler (Prof. Dr. Güner Kemal Arşivinden).

1984-86 yıllarında katılan yeni üyeler ile akademik kadro daha da güçlenir. Mevcut öğretim üyeleri içinde akademik yükselme ile doçent sayısı artarken, profesör ünvanı ile kadroya yeni öğretim üyeleri (Prof. Dr. Münir Telatar-İç Hastalıkları 1984, Prof. Dr. Hayrettin Muhtar-KBB 1984, Prof. Dr. Aydın İnal-Kadın Doğum 1985, Prof. R. Recep Bingöl - Mikrobiyoloji 1985) dahil olur (Tablo 3). Eklenen yeni kadrolar ile hastanede düzenli olarak Kadın-Doğum, KBB, Psikiyatri ve Dermatoloji branşlarında da sağlık hizmeti verilmeye başlanır.

Soğuksu-Çamlık mevkiinde hizmete devam etmekte olan Tıp Fakültesi Hastanesi, KTÜ kampüsü içerisinde inşaatına başlanan ve hızla tamamlanan 600 yatak kapasiteli yeni ve çağdaş binasına 1986 yılı sonbaharında taşınır. İnşaat ve taşınma süresince Fakülte Dekanlığını Prof. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu ve takiben Prof. Dr. Aydın İnal ile Hastane Başhekimliğini ise Dr. Kemal Güner Özgür ve takiben Dr. Burhan Pişkin yürütür. O yıllarda Üniversite yönetimi tarafından yapılan başvuru üzerine TBMM'de yapılan düzenleme ile üniversitenin adı

Tablo 3. 1984-86 yıllarında akademik kadroya katılan öğretim üyeleri ve başlama tarihleri

Prof. Dr. Münir Telatar (İç Hastalıkları ve Nükleer Tıp)
Prof. Dr. Hayrettin Muhtar (KBB)
Doç. Dr. Tülay Bakır (İç Hastalıkları - Gastroenteroloji)
Prof. Dr. Aydın İnal (Kadın Doğum)
Prof. Dr. Recep Bingöl (Mikrobiyoloji)
Yrd. Doç. Dr. Mithat K. Arslan (Genel Cerrahi)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yandı (Genel Cerrahi)
Yrd. Doç. Dr. Hatice Nesrin Erciyes (Anestezi)
Yrd. Doç. Dr. Hasan Bozkaya (Kadın Doğum)
Yrd. Doç. Dr. Çetin Önder (Ortopedi)
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özmenoğlu (Nöroloji)
Yrd. Doç. Dr. Halit Reşit Gümele (Radyoloji)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Öncü (Genel Cerrahi)
Yrd. Doç. Dr. Köksal Alpay (Dermatoloji)

1987 yılında yeniden Karadeniz Teknik Üniversitesi olarak yapılandırılır. Tıp Fakültesi Hastanesine de o yıllarda senato kararı ile “*FARABİ Hastanesi*” adı verilir.

Güncel ihtiyaçlar doğrultusunda 1990 yılı sonrasında hastanede yeni anabilim dalları ve bilim dalları oluşturulur ve bu branşlarda rutin hasta hizmeti verilmeye başlanır (Tablo 4). Fakülte kayıtlarında Nükleer Tıp Anabilim Dalı resmi olarak 1990 yılında kurulmuş olarak gözükmekle birlikte, gerçekte 1984 yılında kurularak hasta kabulüne başlamıştır. Benzer şekilde Kardiyoloji Anabilim Dalı resmi olarak 1990 yılında, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı ise resmi olarak 1995 yılında kurulmuş olmakla birlikte, çok daha önceleri İç Hastalıkları Anabilim Dalı bünyesinde asistan eğitimi ve hasta hizmeti verilmeye başlamışlardır. Yine İç Hastalıkları Anabilim Dalının yan dalları olan Hematoloji, Onkoloji, Gastroenteroloji, Nefroloji ve Endokrin – Metabolizma Hastalıkları ile ilgili hasta hizmeti, bu bilim dallarının tabloda verilen kuruluş tarihlerinden çok daha öncesinde başlamıştı. Aile Hekimliği Anabilim Dalının kuruluşu 1993

yılı olmakla birlikte, bu anabilim dalı çok daha sonraları (2013 yılı sonunda) faal hale gelmiştir.

Zamanla artan hasta kapasitesi ile birlikte yeni fizik mekanlara ihtiyaç duyulmuş, kampüs içerisinde 1993 yılında inşasına başlanılan 308 yatak kapasiteli ek hastane binasının (B-blok) 2004 yılında tamamlanarak hizmete açılması ile yatak kapasitesi her iki ana blokta toplam 749’a ulaşmıştır. Aynı yıl A blokta başlatılan yenileme çalışmaları ile dört hastalık koşuşlar bölünerek içerisinde tuvaleti lavabosu olan ikişer yataklı odalar haline getirilmiş ve 2005 Eylül itibarıyla hizmete sokulmuştur.

Genişleyen akademik kadrosu ve fiziki altyapısına paralel olarak hastanenin teknolojik donanımında da günün ihtiyaçları doğrultusunda gelişmeler olmuştur. Örneğin, Nükleer Tıp Bölümü bünyesinde tek dedektörlü gama kamera ile sintigrafik görüntüleme çalışmaları 1984 yılı ile birlikte başlar. Bilgisayarlı Tomografi 1989 yılında, NMR ve Anjiyo Ünitesi (DSA) ise 1992 yılında Radyoloji Bölümü bünyesinde açılır. Endoskopik işlemler

Tablo 4. Fakülte bünyesinde 1990 yılı ve sonrasında kurulan bazı anabilim/bilim dalları

Anabilim/Bilim Dalı	Kuruluş Tarihi
Kardiyoloji Anabilim Dalı – Dr. Baki Komsuoğlu	1990
Nükleer Tıp Anabilim Dalı	1990
Aile Hekimliği Anabilim Dalı	1993
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı	1994
Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı	1995
İlk ve Acil Yardım Anabilim Dalı	1997
Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı	2005
Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı	1996
Gastroenteroloji	1997
Hematoloji	1997
Nefroloji Bilim Dalı	2000
Endokrin ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı	2000
İmmünoloji ve Alerji Bilim Dalı	2010

Hastanenin kuruluş yıllarında idari kadroda yer alan personelden bazıları: Ayakta sağdan sola Emel Pehlivan, Necla Mahitapoğlu, Ayşe Şeref, Ayşe Ekşioğlu. Oturanlar sağdan sola Sabiha Sümer, Reyhan Bal, Nurgül Özkara (Emel Pehlivan Arşivinden)

KTÜ kampüsü içerisinde inşaatı tamamlanmak üzere olan bugünkü hastane binası (1986 yılı). Hastane önünde poz verenler sağda Dr. Burhan Pişkin ve yanında Dr. Güner Kemal Özgür (Prof. Dr. Güner Kemal Arşivinden).

1984 yılı itibariyle, bronkoskopik işlemler ise 1990'lı yıllar itibariyle yapılmaya başlanır. Daha önceleri konvansiyonel yöntemlerle yapılan koroner anjiyo, anjiyografi ünitesinin faal hale geldiği 1993 yılı itibariyle rutin hale gelir. Radyasyon Onkoloji bölümünün faal hale gelmesi ile 1995 yılında kanser tedavisinde radyoterapi ve brakiterapi uygulamaları başlar. Yıllardır süren organ nakli merkezi olma çabaları 2008 yılında sonlanır ve Sağlık Bakanlığınca 8 Ekim 2008 tarihinde yapılan ruhsatlandırma ile ilk böbrek nakli Mart-2009 yılında gerçekleştirilir (4). Benzer şekilde ilk karaciğer nakli de Şubat 2011'de yapılır (5). Ancak, kemik iliği transplantasyonu hizmeti erişkin hematoloji bölümü bünyesinde çok daha önce (2000'li yıllar itibariyle) başlamıştır. Aynı yıllarda bölgede ilk olan Uyku Bozuklukları Merkezi Şubat-2008'de hizmete girmiştir. Nükleer Tıp bünyesinde 2014'lü yıllarda hizmet alımı şeklinde başlayan ve son 2-3 yıldır ara verilen PET-CT görüntüleme işlemleri, hastanenin satın aldığı yeni cihaz ile Ocak-2021 tarihi itibariyle yeniden başlamıştır. Bu arada kanser hastalarının tedavisinde kullanı-

lan güncel teknoloji ürünü SBRT cihazı Mart-2021 itibariyle Radyasyon Onkolojisi bünyesinde hizmete girmiştir. Hastane ana binası dışında inşa edilen ve 2008-2009'lu yıllara kadar tamamlan Asuman&M Sami Şener Temel Tıp Bilimleri Bölümü Binasının açılması ile o zamana kadar C-Blokta hizmet veren temel tıp bilimleri bu binaya taşınır. Hemen ardından başlatılan tamirat ve güçlendirme çalışmaları ile C-Blok 2009 yılı sonuna kadar, ağırlıklı olarak öğretim üyesi odaları olarak yapılandırılır. Kısa bir süre sonra, 2010 yılında inşasına başlanan ve bölgenin en büyük acil servis binası olan KTÜ Acil Servis binası 2015 yılında tamamlanarak hizmete sokulur. Aynı binanın üst katlarında geniş ve günün şartlarına uygun modern yoğun bakım üniteleri açılır. Yine 2010'lu yıllarda başlayan ve bugünkü yemekhane üzerinde bulunan D bloğun inşası 2013 yılı sonunda tamamlanır ve bazı teşhis ve tedavi üniteleri (Göz Hastalıkları, Beyin Cerrahisi, Göğüs Hastalıkları, Fizik Tedavi ve Nöroloji poliklinikleri ile Bronkoskopi ve Hemodiyaliz Ünitesi) bu bloğa taşınır.

B-blokta başlayan tamirat ve yenileme işlemleri ile dört kişilik koğuşlar

bölünerek tuvaleti lavabosu içinde olan iki kişilik modern odalar haline 2017 yılında dönüştürülmüştür. Aynı yıl, hastanede son yıllarda giderek artan otopark ihtiyacının giderilmesi için inşasına başlanan çok katlı otopark ve hemen yanındaki Çocuk Hastanesi inşaatı halen devam etmektedir. Otoparkın Mayıs 2021 tarihi itibarıyla hizmete girmesi beklenmektedir.

Bugün bir bölge hastanesi olarak Doğu Karadeniz Bölgesinin en önemli sağlık merkezi olma özelliğini sürdüren Farabi Hastanesi, zaman zaman bölge dışı illerden ve ayrıca komşu ülkelerden gelen hastalara da hizmet vermektedir. Halihazırda 230'u aşkın Öğretim Üyesi, 450'yi aşan araştırma görevlisi ve 600'ü aşan hemşire ve toplamda 3000'e yaklaşan sağlık ordusu ve 800 yatak kapasitesi ile bölgeye hizmete devam

etmektedir. Hasta hizmeti yanında yapılan bilimsel çalışmalar ile ülke bilimine katkı sunulmakta ve her yıl yetiştirdiği 200'ü aşan tıp fakültesi mezunu genç doktor ve uzman doktorlar ile ülke sağlığına katkı sunmaktadır.

TEŞEKKÜR

Bilgilerin derlenmesi sırasında sağladıkları değerli katkıları için Prof. Dr. Güner K. Özgür (19 Kasım 2020), Prof. Dr. Faruk Aydın (1 Aralık 2020), Prof. Dr. Sibel Velioğlu (5 Aralık 2020), Prof. Dr. Asım Örem (5 Aralık 2020), Prof. Dr. Ahmet Sarı, Prof. Dr. Hafız Aydın, Hastane arşivi sorumlusu Emel Pehlivan ve Başhekimlik satınalma memuru Sabiha Sümer (18.12.2020) ile Emekli Hastane Müdürleri Dursun Ali Kalaycı (19.12.2020) ve Mustafa Onat'a (08.01.2021) sonsuz teşekkürler ediyorum.

Duayen Hocalarımız

Prof.

Dr. Celal BAKİ

1964 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yükseköğrenim hayatıma başladım. 1971 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl yapılan asistanlık sınavını kazanarak aynı üniversitenin Ortopedi ve Travmatoloji Bilim dalında ihtisasa başladım.

Doç. Dr. M. Emre BAKİ

KTÜ Tıp Fakültesi
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı

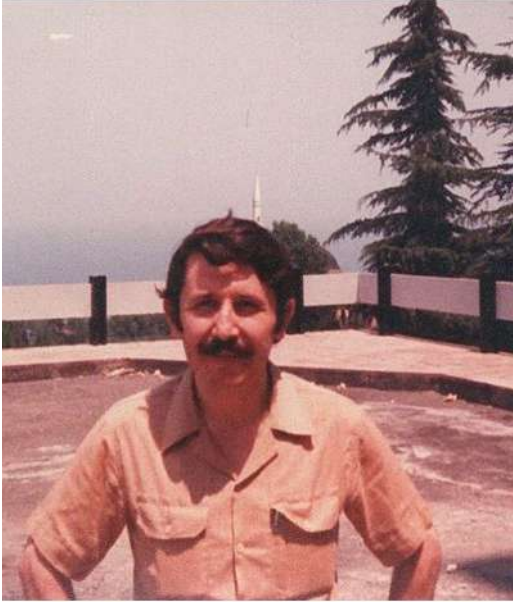
Doç. Dr. Emre BAKİ

Hocam kısa bir özgeçmişinizle birlikte fakültemizin kuruluş hikayesini anlatabilir misiniz?

Trabzon'un Tonya ilçesinde 1946 yılında doğdum. Trabzon Kaledibi İlkokulu'nu, Trabzon lisesinin ortaokul kısmını ve Trabzon lisesini bitirdim. 1964 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinde yükseköğrenim

hayatıma başladım. 1971 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl yapılan asistanlık sınavını kazanarak aynı üniversitenin Ortopedi ve Travmatoloji Bilim dalında ihtisasa başladım. 1976 senesinde Hacettepe Tıp Fakültesinden Ortopedi ve Travmatoloji uzmanlığını alınca aynı üniversite de öğretim görevlisi olarak 1979 senesinin sonuna kadar çalıştım. Bu süre içinde 15.06.1978 de kurulması görevi Hacettepe Tıp Fakültesi'ne verilen Trabzon Tıp Fakültesi'ne tayin edildim. Trabzon Tıp Fakültesine yapılan bu ilk tayinde benden başka Dr. Rüştü Araz, rahmetli Dr. Baki Komsuoğlu ve Dr. Sezer Komsuoğlu da vardı. Dr. Rüştü Bey daha sonra gelmekten vazgeçti. Dr. Baki Bey ve Dr. Sezer Hanım fakültemiz adına İngiltere'ye eğitim almak için gittiler.

O zaman Soğuksu mevkisindeki (Bugünkü Ahi Evren Hastanesi) fakültenin kuruluş çalışmalarını yürütmek üzere hastane başhekimliğine vekalet ettim. Bu süre içinde çoğunlukla Hacettepe de çalışıyor, resmi işler için Trabzon'a gelip KTÜ rektörlüğü ve Trabzon

*Fakültemize tahsis edilen hastanede tek başına
(Soğuksu, 1979)*

valiliği ile kuruluş çalışmalarını yürütüyordum. Hem vali Münir Güney hem de KTÜ rektörü Prof. Dr. Erdem Aksoy Tıp Fakültesinin bir an önce kurulabilmesi için her türlü kolaylığı gösterdiler.

1979 sonu 1980 başı gibi sadece beş hizmetli (bekçi) görevlisi olan hastaneyi devraldık. Ne bekçilerin ne de benim oturacak masa ve sandalyelerimiz yoktu. O sırada Göğüs Hastalıkları Hastanesindeki idareci ve doktorlar çok yakınlık gösterdiler ve aynı hastanede memur olarak çalışan rahmetli dayım Mehmet Yıldız vasıtasıyla bana bir masa ve sandalye verdiler.

Bu arada Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden oluşan fakülte yönetim kurulu üyelerimiz çalışmaları yerinde görmek üzere birkaç kez Trabzon'a geldiler. Bir kısmı rahmetli olan bu değerli insanlardan dekan Prof. Dr. Vural Bertan ve Prof. Dr. Hasan Telatar'ı minnetle anıyorum. Daha sonra Prof. Dr. Mehmet Haberal'da yönetim kurullarında görev yaptı ve önemli katkılarda bulundu.

*Dr. Burhan Pişkin (en solda ceketli), Asist.
Dr. Mehmet Yıldız (en sağda beyaz önlüklü)
ve önünde Dr. Celal Baki ile Genel Cerrahi
asistanları (Soğuksu'daki hastanenin önünde).*

Daha sonra Prof. Dr. Ayvaz Karabıyıkoglu Erzurum'dan dekan olarak geldi. Yavaş yavaş yeni hekim arkadaşlarımız fakültemize katılıyorlardı. Her yeni gelen arkadaş fakültemizin kuruluşu ve gelişmesi için bir ümitti. Gelen arkadaşlar tecrübeli uzmanlardı ve gücümüzü arttırıyorlardı. Fakültemize çok büyük hizmetleri geçen, öğrenci eğitiminde unutulmaz emekleri ve başarıları olan bu arkadaşlardan ilk aklıma gelenler Dr. Burhan Pişkin, Dr. Fadıl Aktürk, Dr. Gönül Aktürk, Dr. Güner Kemal Özgür, Dr. Ali Baki, Dr. Yusuf Gedik, Dr. Naile Salgırtay, Dr. Yavuz Özoran ve Dr. Hilal Mocan örnek verilebilir.

Kuruluş aşamasında ameliyathaneler adeta karanlık dehlizler gibiydi. Ameliyathanelerin hazır hale getirilme aşamalarında Dr. Atilla Gör, Dr. Güner Kemal Özgür, Dr. Etem Alhan ve Dr. Müfit Kaleli'nin çalışmaları asla unutulamaz.

Fakültemizin kuruluşundan 33 yıl sonra Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı öğretim üyeleri (ön sırada soldan sağa -sivil kıyafetiyle- Prof. Dr. Osman Aynacı, Prof. Dr. Ahmet Uğur Turhan, Prof. Dr. Celal Baki, Prof. Dr. Çetin Önder ve Prof. Dr. Hafız Aydın) ve asistanları (beyaz önlüklü) (2003)

Hocam Fakültemizin gelişim süreciyle birlikte akademik kariyerinizdeki köşe taşlarından bahsedebilir misiniz?

07.06.1982 yılında Yardımcı Doçent kadrosuna atandım. 1980 yılından itibaren hastanemiz tam olarak açılmış olmasına rağmen ben Ortopedi ve Travmatoloji polikliniğini, Naile hanım Nöroloji polikliniğini, Dr. Ali Baki, Dr. Yusuf Gedik, Dr. Tahsin Teziç ve Dr. Hilal Mocan Pediatri polikliniğini açtık ve senelerce çalıştık.

30.11.1982 tarihinde Doçent ünvanı aldım. Bir süre part-time çalıştım bu süre içinde beş sene yıllık izin kullanamadım. Soğuksu'dan KTÜ'de şuan ki hastanemize 1987 yılında taşındık. Taşınma sürecinde Prof. Dr. Burhan Pişkin ve Prof.

Dr. Güner Kemal Özgür'ün emekleri büyüktür. O zaman rektörümüz olan Prof. Dr. Kemal Gürüz bana hastaneye büyük bir Türk hekiminin ismini koyalım, kim olsun dedi? Ben de büyük Türk hekimi ve filozofu "Farabi" adının uygun olacağını söyledim, O da uygun gördü. Böylece hastanemizin adı "Farabi Hastanesi" olarak kabul edildi. Profesör kadrosuna 06.02.1990 tarihinde atandım. Uzun seneler bölümde tek öğretim üyesi olarak çalıştım. Ortopedi ve Travmatoloji derslerinin yanında, tıp öğrencilerine iki sene kas iskelet sistemi anatomi derslerini ve ayrıca 20 seneye yakın da Tıp Tarihi ve Tıbbi Deontoloji derslerini anlattım.

33 yıl çalıştığım KTÜ Tıp Fakültesinde Cerrahi Tıp Bilimleri bölüm başkanlığı, 30 yıldan fazla Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı başkanlığı

Prof. Dr. Celal BAKİ halen aktif hekimliğe devam etmektedir (2021).

ğı, Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürlüğü ve 1991 yılından itibaren de dokuz yıl boyunca Tıp Fakültesi Dekanlık görevlerini yürüttüm. Bu süre içerisinde Dekan yardımcılarımız Prof. Dr. Güner Kemal Özgür, Prof. Dr. Ahmet Karagüzel, Prof. Dr. Tevfik Özlü ve rahmetli Prof. Dr. Mustafa Öncü ile verimli çalışmalarımız oldu. Üniversite yöneticileriyle ve öğretim üyesi arkadaşlarla iyi ve kötü günlerimiz oldu. Bu tip olaylar her üniversite ve fakültede olmuştur. Ne kadar az çatışma olursa o kadar fazla ilerleme olur. Ekip çalışması olmayan anabilim dalı ve fakültelerde başarı kazanmak zordur.

Unutamadığım güzel işlerimizden biri de **“Karadeniz Tıp Günleri”** idi. Beş defa düzenleyebildik. Tıp fakültesinin çok popüler olduğuna karar veren üniversite rektörlüğü altıncısını yaptırmadı. Çok yazık oldu şimdi belki de 25. toplantısı yapıldı.

Hocam Fakültemize kuruluşundan itibaren çeşitli kademelerde 33 yıl hizmet etmiş bir akademisyensiniz. Son olarak bizlere ne söylemek istersiniz?

Bu 33 yıllık çalışma boyunca fakültemi ve ona hizmet etmeyi sevdim. Birey olarak değil kurumla birlikte yükselmeye ve insanlara yardımcı olmaya çalıştım. Bu süre zarfında 40’tan fazla Ortopedi ve Travmatoloji uzmanı yetiştirdik. Böylece hekimlikte 50 yılı devirmiş oldum. Bana bu kadar uzun süre sağlık ve çalışma imkanı verdiği için Allah’a şükrediyorum. Hekimlik ve idareciliğim süresince çok kıymetli insanlarla çalıştım. Onların yardım ve destekleri sayesinde birlikte kurumumuz ve ülkemiz için iyi işler başarabilmişsek ne mutlu. **“Baki kalan bu kubbede hoş bir seda imiş”**

Söyleşi

Prof. Dr. Celal TEKİNBAŞ

Trabzon'un Araklı ilçesinde 1970 yılında doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Araklı'da, üniversite eğitimimi KTÜ Tıp Fakültesinde, uzmanlık eğitimimi ise Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalında tamamladım.

Gonca ARSLAN - Hüseyin GEÇER

KTÜ Farabi Hastanesi - Basın Yayın Enformasyon ve Sanat Kültür

Gonca ARSLAN

Hüseyin GEÇER

Sayın hocam, öncelikle kendinizden biraz bahseder misiniz?

Trabzon'un Araklı ilçesinde 1970 yılında doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Araklı'da, üniversite eğitimimi KTÜ Tıp Fakültesinde, uzmanlık eğitimimi ise Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalında tamamladım. 2005 yılının ocak ayında KTÜ Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalına kurucu öğretim üyesi olarak atandım. 2007 ve 2008 yıllarında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Paris Sud Üniversitesi'nde

bilgi ve tecrübelerimi artırmak amacı ile üçer ay süreyle bulundum. 2009 yılında doçentliğe, 2014 yılında ise profesörlüğe atandım. 2012-2015 yılları arasında Trabzon Ahi Evren Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi'nde yönetici başhekim olarak görev yaptım. Trabzon Tabip Odası yönetim kurulu üyesi, Üniversite ve Tıp Fakültesi yönetim kurulu üyesi, cerrahi tıp bilimleri bölüm başkanlığı gibi birçok idari görevlerde bulundum. Halen KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi Başhekimliği ve Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı Başkanlığı görev-

lerini yürütmekteyim. Bu şehirde ve bu üniversitede çalışmak ve halkımıza hizmet etmekten büyük bir onur duyuyorum.

Hocam, kısa orta ve uzun vadede planlarınız ve ulaşmak istediğiniz hedefleriniz neler?

KTÜ Farabi Hastanesi kırk yıllık geçmişi olan çok köklü bir kurum. Bölgemizin en büyük ve kapsamlı referans hastanesi olarak hizmet sunuyor. Hastanemiz Erzincan, Ordu, Giresun, Bayburt, Gümüşhane, Rize, Artvin gibi birçok ilden yoğun hasta kabul ediyor. Ayrıca her türlü komplike işlemlerin yapılabilmesi markamızın değerini artırıyor.

Kurumumuz 830 servis ve 100'e yakın yoğun bakım yatağı ile hizmet sunuyor. Günlük yaklaşık 3 bin hastaya poliklinik hizmeti veriyoruz. Bölgemizin A grubu yani komplike ameliyat ve işlemlerinin %90'dan fazlasını bizler yapıyoruz. Günlük ortalama 70-80 ameliyat gerçekleştiriyoruz.

Başhekimlik görevine atandığımda öncelikle yapmam gerekenin sorumluları ve sorumluluk alanlarını

belirleyerek sorunları gidermek olduğunu bilerek işe koyuldum. Bu amaçla başhekim yardımcılarını, müdür, müdür yardımcılarını, başhemşire, başhemşire yardımcılarını ve süpervizörlerin de içinde bulunduğu bir organizasyon şeması oluşturduk. Herkes görevli olduğu alanda gayet başarılı bir şekilde faaliyet yürütme azim ve kararlılığında.

Çok iyi biliyoruz ki çalışanlarının mutlu olmadığı, çalıştığı yerle aidiyet bağı kuramadığı hiçbir kurumun başarılı olması beklenemez. Birçok farklı iş kolunda çalışan personel kadromuz mevcut. Temizlik, güvenlik, sekreter, teknisyen, hemşire, hasta bakım, asistan ve öğretim üyelerimiz ile hizmet sunuyoruz. Bu grupların her birinden beşer kişilik koordinasyon kurulları oluşturduk ve bu kurulların seçimini de yine o gruptaki arkadaşlarımıza bıraktık. Oluşturduğumuz bu kurullar yönetimin aktif birer organı olarak görev yapıyor. Sık sık toplanıyoruz ve hızlı bir şekilde arkadaşlarımızın isteklerini, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda yaptığımız ilk uygulamalardan biri olarak çalışan arkadaşlarımızın kendilerini iyi, özgüvenli, mutlu hissedecekleri ve kurumu temsil ederken

Göğüs Cerrahisi ekibiyle bir ameliyatta

seve seve üzerlerinde taşımak isteyecekleri kıyafetler tedarik etmek oldu.

Çalışmalarımızın neticesinde hastanemizde memnuniyet oranları hem personelimiz hem de hizmet alan vatandaşlarımız nezdinde ciddi bir artış gösteriyor. Yolumuzun kesiştiği her insanın hastanemizden övgüyle bahsettiği bir dönem yaşıyoruz.

Hastanemizin temizlik, hijyen ve cihaz-ekipman sorunlarını azaltarak hizmet kalitesini üst noktalara taşımaya çalışıyoruz. Bu noktada kanser hastalarının teşhis ve evrelemesi için çok önemli olan PET-CT'yi kurumumuza kazandırdık. Bu cihazın tedarikini bir önceki dönem görev yapan değerli yöneticilerimiz sağlamıştı. Yerinin yapılıp hizmete açılması bize nasip oldu. Ozon terapi ünitemizi kurduk. Radyoterapi bölümümüz en üst teknolojik ekipman ve cihazlarla donatılarak uluslararası standartlara uygun hale getirildi. İlaveten eksikliğini hissettiğimiz bir çok cihaz ve ekipmanı hastanemize kazandırdık. Buna benzer

birçok teşhis ve tedavi ünitesini tesismize kazandırmak için çalışmalarımızı tüm hızıyla devam ettiriyoruz.

Asla kurumu odasından yöneten bir idare olmayı istemedik. Bu doğrultuda hastanemizi sürekli gezerek eksiklikleri yerinde görmeyi tercih ediyoruz. Polikliniklere, servislere, bekleme alanlarına el attık ve hakikaten beklediğimizden de güzel sonuçlar elde ettik.

Hayırsever iş adamlarımızdan destekler aldık. Mesela bir destekçimiz 30 adet tekerlekli sandalye, bir iş adamımız 20 adet büyük ekran televizyon, başka bir iş adamınız 30 adet kanepa, bir hayırseverimiz 15 adet televizyon, bir sendikamız 12 adet refakatçi koltuğu bağışladı. Başka bir iş adamımız ise hastanemizin poliklinik giriş alanlarının yenilenme ve düzenlenmesini üstlendi. Hepsine buradan çok teşekkür ediyorum. Bundan sonra da yine bu bağışların devam edeceğine inanıyorum.

Bizler hastanemizi sadece işyeri olarak değil, bir yaşam alanı olarak görüyoruz. Günlük 3000 civarı poliklinik ve bine yakın yatan hastamıza 3 bine yakın personeliniz ile hizmet sunuyoruz. Yaklaşık 10000 kişinin karşılıklı iletişim içerisinde olduğu bir yaşam alanı burası. Böyle bir ortam sadece sağlık, ekonomi ve işletmecilik açısından ele alınamaz. İlişkilerin psikolojik, sosyolojik, informatik, kültürel ve sanatsal pek çok açıdan değerlendirilmesi gerekiyor. Bu amaçla Basın-Enformasyon ve Kültür-Sanat birimimizi kurduk. Hastanemize gelen hastalarımız, hasta yakınlarımız, personelimiz kısacası burada bulunan herkesin kurumumuz hakkında bilgi sahibi olabilmesi, yeni ve faydalı bilgiler edinmesi, verilen hizmetlerin tanıtılması amacı ile hastanemizin pek çok yerine monitörler yerleştirdik. Poliklinik ve teşhis ünitelerimize anons sistemi kurarak belli saatlerde dinlendirici müzik yayınına başladık. Tüm servis ve bekleme alanlarını kütüphanelerle donattık ve kampanyalarla tedarik ettiğimiz kitapları buralara yerleştirdik.

Yazar ve çizerlerinin kurumumuzda çalıştığı aktüel bir dergi çıkarıyoruz. Kültür, sanat, bilim ve sağlık alanında pek çok konuya ev sahipliği yapacak bir dergi. Dergimizin her bir sayısı ayrı bir tema ile basılacak. Mesela ilk sayımızın alt başlığını “Farabi’den Farabi’ye” olarak belirledik. Bir yaşam alanı olarak gördüğümüz hastanemizde yaptığımız profesyonel işlerimizin yanı sıra içimizde barındırdığımız pek çok farklı rengi bu dergi sayesinde ortaya koymayı hedefliyoruz.

Anlattıklarınızdan Hastaneyi sadece teşhis ve tedavi kurumu olarak görmediğinizi anlıyoruz.

Tamamen öyle. Kurumlarımıza sadece ekmek tekmemiz, işyerimiz gözüyle bakamayız. Böyle yaparsak hayatımızın çok büyük bir zaman dilimini geçirdiğimiz bu yeri, bu yaşantıyı kısıtlamış, daha basite indirgemiş ve değersizleştirmiş oluruz. Hastanede kültür, sanat, edebiyat, doğa ile iç içe olmak, onların dokunuşlarını ve varlığını yaşamamız içerisinde daha geniş bir şekilde görmek istiyoruz.

Mali hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Çalışanlarımıza daha iyi imkânlar hazırlamak da bizim görevimiz. Mesai arkadaşlarımızın bütün alacaklarını ödedik. Arkadaşlarımıza mevzuatın elverdiği ölçüde ödeyebileceğimiz en tatminkâr ücretleri vermek için planlar geliştirdik ve bunları aşama aşama uygulamaya koyuyoruz.

Burası aynı zamanda ticari bir işletme. Gider ve gelir kalemlerimiz var. Gider kalemlerini kısip gelir kalemlerini artırmak çabasıdayız. Bu konuda epey yol kat ettik. Gereksiz yere kullanılan elektrik su veya oksijen sistemi ile ilgili çalışma yürüttüğümüzde farkındalığın oluştuğunu ve bu farkındalığın oto kontrole dönüştüğünü gözlemledik. Bu sayede tasarruf konusunda beklediğimizden daha yüksek rakamlara ulaşıyoruz.

Başka önemli bir husus ta gelirlerimizi artırmak. Bunun için hizmet standartlarını yükseltmek, personel ve hasta memnuniyetini ideal seviyelere getirmek ve hizmet çeşitliliğini artırmayı en önemli hususlar olarak görüyoruz. Bu kapsamda çocuk kemik iliği transplantasyon ünitemizin ruhsat ve yapım donatım işlemlerini tamamladık. Ayrıca organ nakli birimimizi daha da aktif hale getirmek için çaba sarf

ediyoruz. İlimiz ve hastanemizin coğrafi konumu, personel ve teknik donanım kapasitesi dikkate alındığında sağlık turizmi yapmak hedefli çalışmaların ne kadar gerekli olduğu görmekteyiz. Yoğun bir gayret ve kararlılık ile çabalarımızı başlattık ve önemli bir noktaya geldik. Kısa süre içerisinde hasta kabulüne başlamayı planlıyoruz.

Göreve başladıktan sonra aldığımız önemli kararlardan biri de hastalara dışarıdan hiçbir malzeme aldirmamaktı. İhtiyacı olan ne varsa alıyoruz ve kendi depomuzdan kullanıyoruz.

Hastane işletmeciliği açısından pek çok karar alıp uygulamaya koyuyoruz. Online randevu bunlardan birisi. Artık vatandaşlarımız bütün bölümlerimizden internet randevusu alabiliyor. Hastalarımıza sadece poliklinik için değil öğretim üyeleri için de randevu alma imkanını sağladık. Bu açılımlarla aynı zamanda COVID-19 nedeniyle istemediğimiz yığılmaları da önlemiş olduk. Ayrıca SMS sistemi ile pek çok hizmetin entegrasyonunu sağladık.

Personel ihtiyacımız için Valiliğimizle görüşüp geçici görevlendirmeler sayesinde pek çok iyileştirmeler sağladık. Bakanlığımızdan gerekli onayları aldıktan sonra yoğun bakımlarımızda azımsanmayacak derecede bir kapasite artışı oldu.

Kısacası göreve geldiğimiz günden bugüne kadar ekip aklıyla hastanemizi, yolu kesişen her ferdimiz için daha faydalı ve yaşanılır bir yer yapmaya gayret gösteriyoruz. Olumlu geri dönüşler aldığımız için de çok memnun ve gururluyuz.

Çok yoğun ve yorucu bir mesai yürütüyorsunuz. Bir gününüz nasıl geçiyor?

Başhekimlik gerçekten zor bir iş. Sabah 07.00'de başladığım mesaimi akşam ancak 18.30-19:00'da tamamlayabiliyorum. Olağanüstü hızlı ve yorucu bir tempo. Ama güzel işler başarınca bundan da çok büyük zevk alıyorum. Hayatına dokunmuş olduğumuz insanların mutlu ve duacı olması bizim motivasyonumuzu artırıyor, yorgunluğumuzu alıyor. Kendime zaman ayırmak ve dinlenmek ile ilgili yapamadığım etkinlikler hayatımda büyük bir eksiklik gibi görünse de başhekimlik görevim sayesinde insanların dertlerine derman olmak, onların ızdıraplarını gidermek sayesinde aldığım manevi tatmin bu eksikliklerin fevkinde bir doyum sağlıyor bana. Yöneticilik, hakkiyla yapılırsa gerçekten insanın hayatını cendereye sokacak derecede zor bir iş. Ancak inancımıza göre bir de bunun öbür dünyası var. Bu görevimi, burada yapmış olduğumuz hizmetlerle, yaşadığımız doğru bir hayatla öbür dünyamızı da cennete dönüştürme vesilesi olarak görüyorum.

Rabbim bana öğrencilik yaptığım böyle köklü bir kuruma başhekim olmayı nasip etmiş. Bu vesileyle dertlilerin derdi ile hem hal olmuş, problemlerini çözmüş, personeli ile omuz omuza verip pek çok güzel hizmete imza atmış olmak gurur ve onur verici bir durum benim için. Göreve geldiğimiz günden itibaren kararlarımızı istişare ile alıyoruz. Bu, hakikaten bir ekip işi. Benim ekibim bu denli kaliteli olmasa idi bizim bu kadar kısa sürede bu oranda başarılarla imza atmamız mümkün olamazdı. Başhekim yardımcılarımız, başmüdürümüz,

müdür yardımcılarımız, başhemşiremiz, başhemşire yardımcılarımız, koordinasyon kurullarımız, Basın-Enformasyon ve Kültür-Sanat Birimimiz. Bu alanlarda çalışan herkes başarılarımıza inanılmaz katkılarda bulunan insanlar. Arkadaşlarıma gönülden teşekkürlerimi sunuyorum. Öyle bir iklim doğdu ki, birbirimizin açığını kapatıyor, eksikliğini gideriyoruz. Hedeflerimize ulaşmada tüm arkadaşlarımız bir inanç birliği içerisinde azimle çalışıyor.

Başarılarınızla ilgili geri dönüşler, sizde nasıl etkiler yapıyor?

Marifet iltifata tabidir. Tabii ki bizim de hoşumuza gidiyor karşımızdaki insanların mutlu olması, bize olumlu dönüşler yapması. Gerçekten çok zor ve yorucu olan başhekimlik işinin ne kadar değerli ne kadar önemli olduğunu yeniden hatırlıyoruz bu olumlu geri dönüşler sayesinde. 40 yıllık böyle bir köklü kurumu layık olduğu en üst

seviyeye çıkarmak bizim hedefimiz. Biliyoruz ki yaratılmışların en şerefli insan. En şerefli olana hizmet de en büyük onur.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Yapılan güzel hizmetlerde bizlere her zaman destek olan, önümüzü ve ufkumuzu açan değerli hocamız, Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Hamdullah Çuvacıya sınırsız katkıları için çok teşekkür ediyorum. Ayrıca sürekli yanımda olan milletvekillerimize, Valimize, belediye başkanlarımıza, ilimiz ve diğer illerde görev yapan bürokratlarımıza ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum. İlaveten, mali açıdan kurumumuza destek olan maliye bakanlığımıza, sağlık bakanlığımıza ve hastanemizin bütün sorunlarının çözülmesi direktiflerini veren Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Hatıralar

Çamlık'tan Farabi'ye...

Çamlık mevkiinde o zamanki adıyla "KÜ Tıp Fakültesi Hastanesi" ne ilk adımımı atmıştım. O tarihte hastane başhekimi olan Dr. Güner Kemal Özgür'ün sınavı kazananların (daha kararnameleleri çıkmadan) erkenden iş başı yapmasını istemesi üzerine, o sıralar yürütmekte olduğum inşaat ustalığı işini bırakıp memuriyet hayatıma başlamıştım. Atama onayımı imzalayan rektörümüz sayın Prof. Dr. Lami Eser'di.

Öğr. Gör. Fahrettin MERAL

KTÜ Farabi Hastanesi
Hastane Müdür Yardımcısı

Öğr. Gör. Fahrettin MERAL

Baharın tüm güzelliği ile kendini hissettirmeye başladığı günlerden bir gün, 18 Mayıs 1984 günü. Üniversite geneline personel alımı için yapılan yazılı ve sözlü sınavları başarıyla geçen ve memur statüsünde işe alınan 8 memurdan biri olmuş, Çamlık mevkiinde o zamanki adıyla "KÜ Tıp Fakültesi Hastanesi" ne ilk adımımı atmıştım. O tarihte hastane başhekimi olan Dr. Güner Kemal Özgür'ün sınavı kazananların (daha kararnameleleri çık-

madan) erkenden iş başı yapmasını istemesi üzerine, o sıralar yürütmekte olduğum inşaat ustalığı işini bırakıp memuriyet hayatıma başlamıştım. Atama onayımı imzalayan rektörümüz sayın Prof. Dr. Lami Eser'di.

İlk görev yerim, 6 katlı Tıp Fakültesi Hastanesinin ana binası dışında, bugünkü huzurevi yakınında yerleşik müstakil, tek katlı bir binada hizmet vermekte olan çocuk hastalıkları poliklinik sekreterliği idi. Her gün hastalarla, çocukların ağlama sesleri ve gürültüleri ile sürekli iç içe olmak ilk zamanlar bana çok zor geliyordu. Gerek hekimlerin gerekse hemşirelerin hastalara dağıttığı şifa ve ilgi, zaman ilerledikçe beni etkilemişti. Zamanla alışmış ve doğru bir kurumda çalıştığım kanaatine varmıştım. Bu görev sayesinde, gerek ilimizde, gerekse ülkemiz genelinde görev yapan birçok hekimle tanışmak ve birlikte çalışmak fırsatını yakalamıştım.

İlk zamanlar işler bizzat Başhekim tarafından yönetilmekteydi. Bugünkü gibi hastanede müdür düzeyinde kadrolu bir amirimiz yoktu. Tabiri caiz ise, sabah ilk gelen kıdemli personel

Çamlık Hastanesinde Dahiliye servisi (1986)

o günün müdürü olurdu. O zamanlar, kıdemli personelden biri vardı ki, müdürlüğü başkasına kaptırmamak için erkenden gelir, bazı günler geç kaldığında da somurtur, ama sanki ikinci müdürmüş gibi yine emir ve talimatlarına devam ederdi.

Çocuk hastalıkları poliklinik sekreterliğinde 5-6 ay kadar çalıştıktan sonra, aynı yılın sonuna doğru, gece nöbetçi memurluğuna verildim. Bugünkü adıyla nöbetçi müdürlük... Hastanenin çalışma şartları zor, imkânlarının kısıtlı olması nedeniyle, 3 günde bir geldiğim 24 saat süreli nöbetlerimde birçok zorluklar yaşar, çözemediğim sorunlar için çekine çekine, ezile büzüle gecenin ileri saatlerinde başhekimini aramak zorunda kalırdım. Emir talimatlar yerine getirmeye çalışılır, bazı teknik veya tıbbi sorunlar için başhekim ile ilgili görevliyi telefon ahizelerini karşılıklı ters tutarak görüştürürdük (Resim 3). Nöbetler süresince her türlü işi yapardım; memurluk, postalık, bekçilik gibi. Hatta, bir morg

görevlisi gibi, vefat eden hastaları morga taşıdığım veya oradan cenaze sahiplerine cenaze teslim ettiğim bile olurdu. Hastane morgu, bugün Çamlık Göğüs Hastanesi olarak bilinen binanın zemin katında idi. Uzun, dolambaçlı ve lambaları yanmayan karanlık bir koridordan geçerek cenazeleri morga taşıırken, sağa sola kaçışan kedilerin acı bağırsımları ile ürperir, hatta korkardım.

1980'li yıllarda, dış hat telefonunu iç hata bağlanma şekli

Şimdiki Tıp Fakültesi Farabi Hastanesinin ilk yılları, 1987 senesi

Günlerim böyle geçerken, yaklaşık bir yıl sonra gelen talimatla dahiliye servis sekreterliğine başladım. Görevim, bugünkü servis sekreterlerine benzer olmakla birlikte, en önemli farklılık o gün kullanılan teknoloji idi. Bilgisayar yoktu. Mekanik daktilolar vardı ve hasta çıkış raporları (epikrizleri) bu daktilolarda yazılırdı. Doktorlar epikrizi önce el yazısıyla, bir sürü tıbbi terim kullanarak yazar, daha sonra daktilo etmek için ilgili sekretere verirlerdi. Yazıları okumak bir yana, tıbbi terimleri anlamak ve doğru yazmak çok zordu. Yanlışlar ve doğrularla bu süreyi geçirdim. Ancak, çok geçmeden kullanılan ilaç isimlerini, yapılan tetkikleri ve kullanılan tıbbi terimleri ezberlediğimi ve kolayca anlar hale geldiğimi hayretle müşahade ettim. Artık epikriz yazmak, hatta asistan doktorların tez veya makalelerini yazmak hayatımın bir parçası olmuştu. Öyle ki, bunu meslek haline de getirdim. Elektrikle çalışan bir daktilo makinesi aldım ve evimde birçok asistanın makale veya tezini yazmaya başladım. Bilgisayarların yaygın kullanılmaya başladığı (1996-97'li) yıllara kadar böyle devam ettim.

Sekreter yetersizliğinden dolayı çoğu zaman diğer kliniklerde de yatan çıkan hastaların tüm işlemlerini tek başıma yapardım. Zordu, ancak hiçbir zaman yorulduğumu hissetmedim. Çünkü aileye verilen hizmet insana yorgunluk, bitkinlik hissettirmez, hissettirmemeli... Zira biz tüm hastane çalışanları olarak bir aile gibiydik... Doktorları, hemşireleri, diğer çalışanları ile birlikte... Bir personelin başka bir personelden veya doktordan talebi hiçbir zaman geri çevrilmez, mutlaka karşılanırdı. O zamanlar hastanede kaç kişi çalışıyordu biliyor musunuz? Toplamda 75 doktor, 17 hemşire, diğer idari ve teknik personel olarak toplam 130 kişi... Sayı azlığından mıdır bilmem ama tüm çalışanlar birbirini tanır, saygıyla, sevgiyle, hoşgörüyü birlikte çalışır ve ellerinden gelen yardımı esirgemezlerdi. Söylediğim gibi, çalışma şartları zordu ama özveriyle, içtenlikle ve gocunmadan her işi yapardık.

Hastanede, küçük bir alana sığdırılmış kan bankası, laboratuvar, steril depo, röntgen, EKG gibi birimler yanında, yemeğini kendi pişirip dağıtan bir yemekhane ve bir de ameliyathane vardı. Yukarıda belirttiğim gibi, çocuk polikliniği ayrı bir binada, diğer poliklinikler ise hastanenin zemin katında hizmet vermekteydi. Hastanenin beş (5) katı (beyin cerrahisi, genel cerrahi, üroloji, dahiliye, nöroloji, kadın doğum, ortopedi ve pediatri kliniklerinde) yatan hastalara tahsis edilmişti. Altıncı katta ise bekar hemşireler konaklamaktaydı.

Öğretim üyelerimiz oldukça sınırlı sayıda idi ve en yüksek ünvanlısı doçent idi. Hastanede hiç profesör yoktu ve doğrusu birçok çalışan gibi ben de merak ederdim, profesör nasıl

*Memuriyete başladığımız ilk yıllar:
Ben ve yanımda oturan Mahir Sali, ayakta
Alaattin Kara*

*Memuriyete başladığımız ilk yıllar:
Ben ve hemşire Sabiha Mollaoğlu , hemşire Selma
KIDIK, EKG Teknisyeni Ali Kemal ŞAHİN*

bir insandır diye. Günün birinde (1984 yılı içinde) Kadın Hastalıkları bölümüne bir profesör hocamızın geldiğini öğrendim. Bu hocamız, o dönem Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinden gelen Prof. Dr. Aydın İnal'dı. Hoca oldukça alçak gönüllü ve çok kıymetli bir bilim insanı idi. Göreve başladıktan sonra, yaklaşık iki-üç yıl Fakülte Dekanı olarak da görev yapmıştı. Bilindiği üzere kendileri daha sonra rektör olarak Erciyes Üniversitesine atandı. Sonraki yıllarda vefat eden hocamızın adı, şimdiki hastanemizde **"Prof. Dr. Aydın İnal Amfisi"** ile yaşatılmaktadır.

Çamlık'ta Karadeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde hayatımın en güzel günlerini geçirirken, üniversitemiz kampüs sınırları içinde 38.000 m2 kapalı alanı olan 600 yatak kapasiteli yeni hastane binasına taşınacağımızı öğrendim. Doğrusu yeni ve modern bir binaya taşınacak olmak beni heyecanlandırmış, mutlu etmişti. 1986 yılında peyderpey yeni binaya taşınmaya

başladık. Bina çok büyüktü, ancak personel sayısı azdı. Mevcut ekipman yeni binada görülemeyecek kadar az ve yetersizdi. Hızlı bir şekilde alımlar yapılmalı, doktorundan hemşiresine kadar personel sayısı arttırılmalıydı. Nitekim öyle oldu. Hastanemiz her fırsatta her yönüyle gelişti, güzelleşti, bölgenin en üst düzey hastanesi durumuna geldi. Bu süreçte, "Tıp Fakültesi Hastanesi" adıyla hizmet etmekte olan hastanemizin adı, Üniversitemiz Senatosunun kararıyla **"Farabi Hastanesi"** olarak tescil edildi.

Şimdi bana diyorlar ki, yeter artık, zamanıdır, emekli ol... Doğrusu, bunu ben de düşünüyorum ve hiç aklımdan çıkmıyor... Ama... Ama... Ayrılmak hiç kolay değil... İnsan ailesinden, yuvasından ayrılabilir mi!... Düşündükçe hüznün basıyor, ağlayasım geliyor... Yaşlandığımdan mı yoksa yılların ne çabuk geçtiğinden mi bilemiyorum. Öyle karışık duygular içindeyim ki, git gidebilersen...

Okuyanlara saygılarımla.

Çamlık Hastanesinden Kısa Anılar..

Çamlık hastanesinin ilk yılı. Dönemin başhekimini Dr. Zeki Çakmakçı, aslen asker kökenli bir hekimdi. Disiplinli ve epeyce de sert mizaçlı bir insandı. Çalışanları uyarır, koridorlarda ses istemediğini söylerdi.

Sabiha SÜMER - Emel PEHLİVAN KTÜ Farabi Hastanesi -

Emel PEHLİVAN

Çamlık hastanesinin ilk yılı. Dönemin başhekimini Dr. Zeki Çakmakçı, aslen asker kökenli bir hekimdi. Disiplinli ve epeyce de sert mizaçlı bir insandı. Çalışanları uyarır, koridorlarda ses istemediğini söylerdi. O yıllarda hastanenin teknik bakım ünitesinde çalışan ve oldukça nüktedan bir arkadaşımız vardı, Halim Şener. Hasta kabulünün henüz başlamadığı o günlerde, hastanede az sayıdaki çalışan dışında kimsecikler bulunmazdı. Koca bina sessiz ve ıssızdı. Halim, kaval çalmayı çok severdi ve çok da güzel de çalardı. Her sabah çalışanları kaval ile karşılar, hastane koridorlarını yanık kaval sesiyle inletirdi. Bir defasında başhekim onu yakalamış ve kavalına el koy-

Sabiha SÜMER

muştı. Ancak Halim yine de vazgeçmemişti. Başhekimin odasında masasının çekmecesine sakladığı kavalı almış ve ertesi sabah yine çalışanları o güzelim kavalından mahrum bırakmamıştı.

1980'li yıllarda hastaneye ait DODGE kamyonetten dönüştürme servis otobüsleri vardı ve hastaneye onlarla gidip gelirdik. Her sabah Atapark'ta otobüse biner, akşam dönüşte yine Atapark'ta iner ve oradan evlerimize dağılırdık. Ancak kış gelip kar yağdığında hastaneye ulaşmak tam bir çileye dönüşürdü. Özellikle hastanenin bulunduğu çamlık mevkiine çok kar yağardı

1980'li yıllar Karlı bir günde Çamlık Hastanesi Çalışanları

ve otobüsler çalışmazdı. Atapark'tan hastaneye kadar yürümek zorunda kalırdık. Kar yağışı altında, düşe kalka yola devam ederdik. O zamanlar, bugünkü Erdoğan Camii yanında, İsmetpaşa İlkokulu karşısında bulunan Köseoğlu Kiraathanesi ilk durağımız olurdu. Kahvehaneye varınca biraz soluklanır, ekmek arası peynir ile sıcak çayımızı yudumlar, kısmen dinlenmiş olarak yola koyulurduk. Hastaneye yorgun argın ve üşümüş, ıslanmış bir şekilde ulaşırdık. Kaloriferlerin henüz yakılmadığı buz gibi soğuk binaya vardığımızda, telli elektrikli sobanın başına üşüşür, zaman zaman ayakkabılarımızı yakmayı da göze alarak, ıslanmış ayaklarımızı kurutmaya çalışırdık.

1981 yılı sonbaharında, hastanede hasta muayenesi başladığında, açılan ilk poliklinikler arasında psikiyatri (ruh hastalıkları) polikliniği de bulunmaktaydı. Psikiyatri polikliniği, o yıllarda hasta dosya arşivinin hemen yanında idi ve kapıdan girildiğinde merdivenler ile arşive inilirdi. Konuşurken ses yankılanır,

sesinizi bir kez daha dinlerdiniz. O yıllarda polikliniğe gelen hastalar arasında fötr şapkalı, renkli giysiler giyen kadın bir psikiyatri hastası vardı. Kontrole her gelişinde arşivin merdivenlerinde oturur, büyüleyen sesiyle makber şarkısını söylerdi. Biz arşiv çalışanları da mest olur, pür dikkat dinlerdik.

İlk yıllar Çamlık'taki hastanede yemekhane yoktu. Öğle yemeğimizi kendi imkanlarımızla ve evden getirdiğimiz atıştırmalıklar ile geçiştirirdik. Zaman zaman da hastanenin az ilerisinde Kemal amca ve yaşlı annesi Hüsnüye teyzenin işlettiği bakkala gider oradan bisküvi vb alır, hemen yanındaki tahta çay kulübesinde oturup çay ile katık yapardık. Öğle tatilini değerlendirdiğimiz bu tek sosyal aktivitemiz sırasında, Hüsnüye teyzenin bitmek bilmeyen anılarını zevkle dinler, kısa öğle arasını dolu dolu değerlendirir, tazelenmiş olarak yeniden hastaneye dönerdik.

Personel servis otobüsleri. 1980'li yıllar (Şoför Mustafa Yaylı Arşivi).

Çamlık'ta başhekim Dr. Güner Kemal Özgür zamanında geçici olarak birkaç gün başhekim sekreterliği yapmıştım. Hatta başhekim, bana sekreter olarak devam etmemi de teklif etmişti. Ancak ben kabul etmemiştim. Bunun üzerine Dr. Güner K. Özgür bana "öyleyse git arşivde arşivlen" demişti. Ben de başhekimin bu sözü yerini bulsun dercesine, o gün bugündür arşivdeyim. Yani gerçekten arşivlendim. Bugün geriye dönüp baktığımda, 40 yılı aşkın bir süredir arşivde çalışıyor olmaktan hiçbir zaman pişman olmadım. O zamanlar dekanımız olan Prof. Dr. Ayvaz Hoca'nın "evladım, arşiv hastanenin beynidir" sözü her zaman kulağıma küpe olmuştur.

Çamlık hastanesinde ana giriş kapısının hemen karşısında Atatürk büstü mevcuttu. Bir sabah hastaneye vardığımızda, büstün kırılmış olduğunu gördük. Tüm çalışanlar çok üzüldük. Birkaç gün sonra düzenlenen küçük bir tören eşliğinde, yeni büstü yerleştirme görevini bir arkadaşım ile ben ifa ettim. Benim için gurur kaynağı olan o

Personel servis otobüsleri. 1980'li yıllar (Şoför Mustafa Yaylı Arşivi).

2020 Hemşirelik ve Ebelik Yılı Olmazsan Olmaz...

“2020 yılı Uluslararası Hemşire ve Ebe Yılı” olarak ilan edilmiştir. Bu vesileyle tüm meslektaşlarımin geçmiş “Hemşire ve Ebe Yılı”nı kutlarım.

Sevgi DANACI

KTÜ Farabi Hastanesi: Başhemşire

Başhemşire Sevgi DANACI

Dünya sağlık örgütü tarafından, 2020 yılı Florence Nightingale’in 200’ncü doğum yıl dönümü olması nedeniyle “Uluslararası Hemşire ve Ebe Yılı” olarak ilan edilmiştir. Bu vesileyle tüm meslektaşlarımin geçmiş “Hemşire ve Ebe Yılı”nı kutlarım.

Krizler, farklı büyüyebilmek için karşımıza çıkan fırsatlardır. Covid-19 Pandemisi dünyada ve ülkemizde hemşirelerin ön saflarda olması ile daha da anlam kazanmıştır. Ülkelerin salgınlara karşı mücadelesinde, deneyimli hemşirelerin ne kadar vazgeçilmez olduğu görülmüştür. Dünyada sayısı yirmi

milyonu aşkın hemşire, Dünya Sağlık Örgütünün de belirttiği üzere, sağlık hizmetlerinde kritik bir rol oynamakta, acil durumların tespit edilmesinde, hastalıkların önlenmesi, teşhisi, tedavisi ve rehabilitasyonunda ön saflarda mücadele etmektedir. Bu mücadeleye olağanüstü haller (savaş, afet ve acil durumlar) de dahildir.

Hastanın karşılaştığı ilk sağlık profesyoneli genellikle hemşireler olmakta ve bizlerin hastayı değerlendirme kalitesi, takibi ve bakımı, hastalığın seyrinde hayati önem taşımaktadır. Hemşirelik bakımı bireyin onuruna saygı, gizlilik ve mahremiyetini koruma, sırdaş olma ve şefkat üzerine kuruludur. Zira insanlar, bu sayede canlarını, bazen de canlarından daha kıymetli çocuklarını, eşlerini, anne ve babalarını bizlere emanet etmektedirler. Hemşireler olarak bireylerin ve toplumun sağlığını koruyarak gelişmesine yardım ederek, hasta olduğunda iyileştirme aşamasında etkin rol oynayarak hayatın en mutlu ve en trajik anlarına tanıklık etmekte, insanların beden ve ruh sağlığını koruyarak toplumların refahına katkıda bulunmaktayız.

Hemşirelik kişisel yeteneklerle beslenen, duygularla büyüyen, eğitimle gelişen bir meslektir. Bu mesleği daha ileriye taşıyabilmek için eleştirel düşünmemiz, inisiyatif almamız, araştırmacı olmamız, yeniliklere açık olmamız ve kendimizi sürekli geliştirmemiz gerekmektedir. Sosyal beceriler; kişiye özel, öğretilmesi zor becerilerdir ve bu yüzden de etki alanları fazladır. Yapay zeka, makineler ve algoritmalar hiçbir zaman sosyal becerilerin yerine geçemeyecektir. Öngörüyorum ki; sayısal problemleri çözerken kullandığımız yetiler son hızla dijitalleşen yenedünyada gittikçe bayatlarken, sosyal becerilerini etkili kullanabilen meslek grubu mensupları fark yaratacaktır.

Hemşirelik eğitimi bir ömür sürmektedir. Bugün karşılaşılan krizler ve gelişen teknoloji hemşirelerin sürekli öğrenmesini zorunlu kılmaktadır. Dünyada meydana gelen değişimler, kişilerin ve özellikle meslek profesyonellerinin hayatları boyunca eğitim almalarını ve bu değişimlere

ayak uydurmalarını gerektirmektedir. Kişinin kendini yenilemesi, bu değişimlere ayak uydurabilmesi, ancak yaşam boyu öğrenmeyle mümkündür.

Kişisel olarak meslek hayatımda hemşireliğin çok farklı iş alanlarını deneyimleme fırsatım oldu. Dar alanda derin uzmanlıklar yerine, çoklu uzmanlıklar geliştirmenin ve bütünsel bakabilmenin mesleki vizyonumu bambaşka bir yere taşıdığını söyleyebilirim. Hemşirelik hayatımda görev tanımlarının ve benden beklenen yetkinliklerin her zaman dışına taşmaya çalıştım. Bu anlamda samimiyetle ve hakettiğimi düşünerek kendimi kurum içi girişimci olarak tanımlayabilirim.

İşimiz bizim varoluş alanlarımızdan biridir. İyi yaptığımız bir işin peşini asla bırakmamalıyız. Kendimize, işimize ve ekibimize saygı duymalı, birlikte başardığımız ilkesini asla unutmamalıyız

Tıbbi Birimlerimiz

Kardiyoloji

Anabilim Dalı

Kalp ve dolaşım sistemi ile ilgili iskemik kalp hastalıkları, kalp yetersizliği, hipertansiyon, kalp kapak hastalıkları, ritim bozuklukları, doğumsal kalp hastalıkları, lipit metabolizması bozuklukları gibi birçok hastalığın tanı ve tedavisi ile ilgilenmektedir.

Prof. Dr. Merih KUTLU - Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ŞAHİN

KTÜ Tıp Fakültesi- Kardiyoloji Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Merih KUTLU

Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ŞAHİN

Günümüzde ayrı bir anabilim dalı olan KARDİYOLOJİ, kalp ve dolaşım sistemi ile ilgili iskemik kalp hastalıkları, kalp yetersizliği, hipertansiyon, kalp kapak hastalıkları, ritim bozuklukları, doğumsal kalp hastalıkları, lipit metabolizması bozuklukları gibi birçok hastalığın tanı ve tedavisi ile ilgilenmektedir.

Kısa Tarihçe

Tıp Fakültesi Hastanesinin kuruluş kadroları içerisinde yer alan Dr. Baki Komsuoğlu, 1990 yılına kadar İç Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyesi olarak bölgemiz kalp hastalarına hizmet

vermiştir (Ancak bu süre içerisinde, birkaç kez eğitim amacıyla yurtdışına gitmesi nedeniyle, bu hizmet aralıklı olmuştur). Önceleri İç Hastalıkları Anabilim Dalının yan dalı olan Kardiyoloji Bilim Dalı 1990 yılında ayrı bir Anabilim Dalı olduktan sonra, Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı Kasım 1990 yılında Prof. Dr. Baki Komsuoğlu tarafından kurulmuştur. Anabilim dalı başkanlığı 1994 yılına kadar Prof. Dr. Baki Komsuoğlu tarafından yürütülmüştür (Tablo 1). O yıllarda ilk asistanlar Uzm. Dr. Kaan Kulan ve Dr. Cemal Tuncer olmuştur.

Kardiyoloji Anabilim Dalı 2019 yılında Türk Kardiyoloji Derneği tarafından uzmanlık eğitimi için akredite edildi.

Tablo 1. Kuruluşundan bugüne, Kardiyoloji Anabilim Dalı başkanları

Kardiyoloji Anabilim Dalı başkanları	
Prof. Dr. Baki KOMSUOĞLU	1990-1994
Doç. Dr. Özhan GÖLDELİ	1994-1995
Yrd. Doç. Dr. Kaan KULAN	1995-1996
Prof. Dr. Ali BAYRAM	1996-1998
Prof. Dr. Cevdet ERDÖL	1998-2002
Prof. Dr. Şükrü ÇELİK	2002-2009
Prof. Dr. Merih KUTLU	2009-

Hasta Hizmetleri

Bölümümüz, ayaktan başvuran hastalara rutin poliklinik hizmeti sunmakta, 21 yataklı kardiyoloji servisi ve 10 yataklı yoğun bakım ünitesi ile de yatan hastalara hizmet vermektedir. Ekokardiyografi, efor ve tilttable testi yanı sıra, Prof. Dr. Baki Komsuoğlu tarafından hayata geçirilen girişimsel kardiyoloji laboratuvarında, 1994 yılından itibaren invaziv kardiyak girişimler sürdürülmektedir. Başlangıçta sadece koroner anjiyografi ve perkütan koroner girişim (stentleme)

işlemleri yapılırken, günümüzde elektrofizyoloji ve konjenital kalp hastalıkları da dahil olmak üzere birçok girişimsel işlem başarı ile gerçekleştirilmektedir.

Koroner Anjiyografi İşlemleri

Kliniğimizde koroner anjiyografi/perkütan koroner girişim ve elektrofizyolojik işlemler için 2 anjio ünitesi mevcut olup, kalp krizi geçiren hastalarda 7 gün 24 saat acil koroner anjiyografi ve stentleme girişimi ile tedavi imkanı sağlanmaktadır.

KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi Koroner Yoğun Bakım Ünitesi ve Çalışanları

Bölümümüzde koroner anjiyografi kasık ya da el bileği (radiyalanjiyo) damarından girilerek yapılabilmektedir. Kasık damarından girilerek yapılan anjiyografi, hastayı hem 4-6 saat yatağa bağımlı hale getirir, hem de kanama riskiyle karşı karşıya kalmasına yol açabilir. Kliniğimizde tanısal koroner anjiyo, balon ve stentleme işlemleri el bileğinden gerçekleştirilebilmektedir. Böylece hastalar, el bileğinden yapılan anjiyo sonrası çok kısa bir sürede ayağa kalkıp, kanama riski olmadan taburcu olabilmektedir.

Ritim Bozukluğu (Çarpıntı-Aritmi) ve Elektrofizyoloji İşlemleri

Elektrofizyolojik çalışma ile hem hastalığın tanısı kesin bir şekilde ortaya koyulmakta, hem de aynı işlem sırasında tedavisi mümkün olmaktadır. Koroner anjiyografi bölümümüzde elektrofizyolojik işlemlerin yapıldığı bir ünitemiz mevcut olup, yaşamı tehdit eden ciddi ritim bozukluklarından, yaşam kalitesini düşüren kalp çarpıntılarına kadar birçok ritim bozukluğu bu yöntemle tedavi edilebilmektedir.

Aynı zamanda daha önce çok fazla radyasyon kullanılarak yapılan bazı ritim bozukluklarının tedavisi, kliniğimizde mevcut olan en son teknoloji üç boyutlu haritalama cihazı ile radyasyonsuz ve daha yüksek başarı oranları ile gerçekleştirilebilmektedir.

Elektrofizyolojik çalışma sırasında bilindiği üzere ince kateterler damarlardan ilerletilerek kalp boşluklarına yerleştirilir, kalpte değişik noktalardan kayıt alınır veya anormal ritim oluşturmak için uyarı verilir. Bu tehlikeli bir işlem gibi görünse de normal koroner anjiyografiden daha riskli değildir.

Kalp Pili Uygulamaları

Çeşitli kalp hastalıklarının tedavisinde kalp pili takılması gerekmektedir. Kliniğimizde kalp hızında belirgin yavaşlama veya kalp duraksamaları, ölümcül ritim bozuklukları ve kalp yetersizliğine bağlı şikayetleri azaltmaya yönelik kalp pili takılması işlemleri yapılmaktadır.

KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi Koroner Anjiyografi Laboratuvarı

Ekokardiyografi

Kliniğimizde 3'ü standart, 1'i üç boyutlu ve ileri inceleme yapabilen 4 adet EKO cihazı bulunmaktadır. Göğüs duvarından yapılan ekokardiyografinin yetersiz kaldığı bazı durumlarda, kalbi daha yakından ve detaylı incelemek için yemek borusu yolu ile ekokardiyografik inceleme (transözefageal ekokardiyografi) de yapılmaktadır.

Efor testi

Kliniğimizde kalp hastalıklarının erken ve kolay tanısı için efor testi aynı gün içerisinde yapılabilmektedir.

Kardiyolojik Rehabilitasyon Programı

Kardiyolojik rehabilitasyon programı her türlü kalp hastalığından iyileşmekte olan hastalara rehabilitasyon yöntemleri ile yardım sağladığı gibi, kalp hastalığı riski taşıyan hastalar için de koruyucu özellik taşımaktadır. Mevcut tedavilere rağmen devam eden göğüs ağrısı, nefes darlığı ya da günlük

Ekokardiyografi laboratuvarı

Efor testi

aktivitelerinde kısıtlanma yaşayan bir çok kalp hastasında kardiyak rehabilitasyon programlarıyla ciddi iyileşmeler sağlanabilmektedir. Bu programlar kalp doktorunun bilgisi ve onayı dahilinde fizik tedavi ve rehabilitasyon uzmanları tarafından uygulanmaktadır.

Bilimsel Faaliyetler

Hastalara sunulan sağlık hizmeti yanında anabilim dalımızda görev yapan akademik personelin bilime yaptığı katkılar da artarak devam etmektedir (Tablo 2). Son 2 yılda Kardiyoloji Anabilim dalından çıkan ulusal/uluslararası

yayın sayısı 10'un üzerindedir. Yine ulusal ve uluslararası toplantılara etkin bir şekilde katkı ve katılım sağlanmaktadır.

Eğitim-Öğretim Faaliyetleri Mezuniyet Öncesi Eğitim

Anabilim Dalımız öğretim üyelerince Tıp Fakültesi mezuniyet öncesi öğrencilerine üçüncü ve dördüncü sınıflarda teorik ve uygulamalı eğitimlerle kardiyoloji dersleri anlatılmakta, son sınıf (intörn doktorlara) öğrencilere klinikte pratik uygulama imkanı sağlanmaktadır.

Tablo 2. Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

Prof. Dr. Merih KUTLU (Anabilim Dalı Başkanı)
Prof. Dr. Mustafa GÖKÇE
Prof. Dr. Cihan ÖREM
Prof. Dr. Ömer GEDİKLİ
Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ŞAHİN

Kardiyoloji Öğretim Üyeleri

Kardiyoloji Uzmanlık Eğitimi

Kardiyoloji Anabilim Dalı uzmanlık süresi 5 yıldır. Uzmanlık öncesi eğitim programı çerçevesinde araştırma görevlileri 10 ay iç hastalıkları, 2 ay anestezi, 1'er ay göğüs hastalıkları, kalp damar cerrahisi ve pediatrik kardiyoloji olmak üzere toplam 15 ay rotasyon yapmaktadırlar. Uzmanlık öncesi eğitimi boyunca her yıl kıdemlilik için yeterlilik sınavı, 5. yıl sonunda ise uzmanlık sınavı uygulanmaktadır. Araştırma görevliliği döneminde nöbet sistemi biri kıdemli diğeri kıdemsiz araştırma görevlisi olmak üzere

en az 2 araştırma görevlisi ile nöbet sıklığı 3-5 günde bir olacak şekilde düzenlenmektedir.

Kliniğimizdeki araştırma görevlisi eğitim programı 2019 yılında Türk Kardiyoloji Derneği tarafından verilen "akreditasyon belgesi" ile tescillenmiştir. Yetiştirdiğimiz kardiyoloji uzmanları temel kardiyoloji uygulamaları yanında iyi düzeyde invaziv işlem becerisi kazandırılarak mezun edilmektedir. Kuruluşundan bugüne, anabilim dalımızdan 41 kardiyoloji uzmanı mezun olmuştur.

Geçmişten Bugüne

Sağlıkta Kalite ve Farabi Hastanesi

Gerçekleştirilmesi amacı ile sürdürülen planlı ve sistematik faaliyetlerin bütünü Kalite Yönetim Sistemi olarak ifade edilmektedir. Başka bir ifade ile bir organizasyonu kalite bakımından idare ve kontrol için gerekli yönetim sistemidir.

Çiğdem YAVUZ

Farabi Hastanesi - Kalite Koordinatörü
Hemşire

Çiğdem YAVUZ

Kalite Kavramı ve Sağlıkta Kalite

Kalite kavramı insanların ve sistemlerin "hata yapmaması" ve "mükemmele ulaşma isteği" gerçeğinden ortaya çıkmıştır. Türkçe karşılığı niteliklerdir. Kalite, sınırları devamlı olarak genişleyen bir kavramdır. Teknoloji, değişen koşullar, ihtiyaçlar kaliteye değişik boyutlar getirmekte, sürekli iyileştirme ve gelişimi zorunlu kılmaktadır. Kalitenin değişik tanımları bulunmaktadır;

- Kalite, belirlenen şartlar altında ve belirlenen bir zaman içinde istenilen fonksiyonları yerine getirebilme kabiliyetidir.

- Kalite, bir ürünün kullanım uygunluğunu belirleyen özelliklerinin tümüdür.

- Kalite, herhangi bir ürün sınıfının özelliklerinin insan topluluklarının istek potansiyelini karşılayabilme derecesidir.

Genel anlamda bir kuruluştaki hedeflenen kalitenin gerçekleştirilmesi amacı ile sürdürülen planlı ve sistematik faaliyetlerin bütünü Kalite Yönetim Sistemi olarak ifade edilmektedir. Başka bir ifade ile bir organizasyonu kalite bakımından idare ve kontrol için gerekli yönetim sistemidir.

Kalitenin Tarihsel Gelişimi

Kalite kavramının doğuş yeri Amerika olmasına rağmen ilk uygulamalar Japonya'da gerçekleştirilmiştir. Kalite felsefesini oluşturanlar; W. Edwards Deming, Joseph Juran ve Kaoru Ishikawa'dır. Türkiye'deki kalite çalışmaları ise 1990'lı yıllarda TUSİAD önderliğinde başlamıştır. Kalite çalışmalarında temel ilgi alanı 1950'lerden 1980'e kadar "Ürün Kalitesi" iken 1980'den itibaren "Hizmet Kalitesi" ne dönüşmüştür. Günümüzde çağdaş yönetim bilimi çerçevesinde kalite, sadece ürün üzerine yoğunlaşmayan tüm üretim sürecini güvenilir, verimli ve etkili çalıştırmayı amaçlayan çalışmaların bütünü olarak algılanmaktadır.

Sağlık Hizmetlerinde Kalite

Kaliteli hizmet sunumu her alan için gereklidir ancak sağlık alanı için bir zorunluluktur. Bunun nedeni, söz konusu alanda insanın ve insan sağlığının olması, yapılan hiçbir hatanın geri dönüşünün olamayacağı gerçeğidir. Bu bakımdan sağlık örgütlerinin kendilerini sürekli geliştirmeleri, yenilikleri takip etmeleri ve hizmette kaliteyi yakalamaya çalışmaları ihtiyaçtan çok bir zorunluluk haline gelmiştir.

Ülkemizde sağlıkta dönüşüm programı'nın "Nitelikli ve Etkili Sağlık Hizmetleri için Kalite ve Akreditasyon" bileşeni çerçevesinde temelleri atılan "Türkiye Sağlıkta Kalite Sistemi"nin geliştirilmesi ve yürütülmesi Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir. Sağlıkta Kalite Sisteminin amacı; ülkemizde sağlık hizmeti sunan tüm kurum ve kuruluşlarda, hasta ve çalışan güvenliği ile hasta ve çalışan memnuniyetinin sağlanması, aynı zamanda etkin, etkili, zamanında ve hakkaniyet çerçevesinde hizmet sunulmasıdır.

Sağlıkta Dönüşüm Programının ana hedeflerinden biri, sağlık hizmetlerinde sürekli kalite ve gelişimi sağlamaktır. Ülkemize özgü bir uygulama olarak 2003 yılında "Performansa Dayalı Ek Ödeme Sistemi" geliştirilmiş, ikinci bir aşama olarak da bu sisteme 2005 yılında sağlık hizmet sunumunda kaliteyi esas alan "Kurumsal Performans ve Kaliteyi Geliştirme" çalışması ile kalite boyutu eklenmiştir. Kamu hastanelerinde 2005 yılında hayata geçirilen "Kurumsal Performans ve Kaliteyi Geliştirme" çalışmasının en önemli parametresini kalite oluşturmaktır. Başlangıçta 100 sorudan oluşan kalite kriterleri, zaman içerisinde yapılan güncellemeler ile geliştirilmiştir. Hasta ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik ile 2011 yılında yayımlanan 'Hizmet Kali-

te Standartları Hastane Seti Versiyon 4 ile ülke genelinde tüm hastaneler için ortak standartların oluşturulması sağlanmıştır. Takip eden yıllarda SKS Versiyon 5 (2015) ve SKS Versiyon 6 (2020) yayımlanmıştır.

Farabi Hastanesinde Kalite Çalışmaları

Hastanemizde kurumsal kalite çalışmaları Sağlık Bakanlığı'nın öncülük ettiği zorunlu ve gerekli yönetmelikler kapsamında yürütülmeye başlanılmış ve bugünlere kadar devamlılığı sağlanmıştır. Ülkemizde sağlıkta kalite çalışmaları öncelikle özel hastanelerin hizmete öncülük etme yarışı içerisinde ön plana çıkmış ancak kamu hastanelerinde 2000'li yıllarda dünyada ve ülkemizde sağlık alanındaki gelişmeler ve çağın gereklilikleri çerçevesinde gündeme alınmıştır.

Hastanemizde ilk kalite çalışmaları 2006 yılında başlamış ve bu kapsamda sağlık yöneticisi Sedat Bostan görevlendirilmiştir. Toplam Kalite Yönetimi adı altında çalışmalar başlatılmış ancak Sedat Bostan'ın başka bir görevlendirme ile kurumumuzdan ayrılması üzerine devamı getirilememiştir. Başhekim Haluk Uluutku döneminde, 2008 yılında hastanede tüm bölüm/birim sorumluları, hastane müdürleri ve başhekimlik, bir hafta süre ile sürdürülen TSE Kalite Yönetim Sistemi eğitimine katılmış (kalite yönetim sistemi genel eğitimi, dokümantasyon eğitimi, iç kalite tetkiki eğitimi, proseslerin yönetimi, etkileşimi ve iyileştirme teknikleri eğitimine konularında) ve sertifika almaya hak kazanmıştır. Ancak yönetim değişikliği sebebiyle çalışmalar aksamış ve devamı yapılamamıştır. KTÜ Kalite ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığında 2009 yılı itibarıyla "İç Kontrol" çalışmaları başlatılmış ve hastanemizi temsilen Hastane Başmüdürü Feriştat Tanrıverdi çalışmalara katılmıştır. Sonrasında konu ile ilgili çalışmalar Has-

KTÜ Farabi Hastanesi genel görünüm (2015)

tane Müdürü Fahrettin Meral tarafından yürütülmüştür. Son olarak 6 Nisan 2011 tarihli Hasta ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik kapsamında, tüm kamu özel sağlık kuruluşlarında kalite çalışmalarının zorunlu ve gerekli kılınması ile hastanemizde de kalite koordinatörlüğü yapılandırılmış ve bugün hala aynı mevzuat üzerinden çalışmalarına devam etmektedir.

Farabi Hastanesi Kalite Koordinatörlüğü

Hasta ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmeliğin 2011 yılında yayınlanmasını takiben, hastanemizde de nitelikli ve dayanıklı kalite çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Haziran 2012’de Başhekim Yardımcısı Prof. Dr. Serdar Türkyılmaz’ın başkanlığında Kalite Koordinatörlüğü kurulmuş, kalite koordinatörü olarak Erdal Danacı, koordinatör yardımcısı olarak Rukiye Karaman Arz görevlendirilmiştir (Tablo 1).

Kalite politikamız; hasta ve çalışan güvenliğini ön planda tutarak, hastane hizmetlerinin ve klinik tıp hizmetlerinin yapılmasını ulusal ve uluslararası standartta sunmak, hasta ve yakınlarının haklarını korumak, ih-

tiyaç ve beklentilerini karşılayarak hasta memnuniyetini sağlamak, katılımcı bir yönetim anlayışıyla tüm çalışanların deneyim, emek, bilgi, duygu ve düşüncelerini değerlendirerek çalışanlarımızın memnuniyetini artırmayı sağlamak, ekip çalışması ile sürekli iyileştirme faaliyetleri yaparak hizmet kalitesini artırmaktır.

Kalitede vizyonumuz; Sağlıkta kalite standartları kapsamında etik değerlerimizden ödün vermeden, hasta ve çalışan odaklı, çağın gerekliliklerini takip eden, sürekli değişim ve gelişimi hedefleyerek hizmet kalitesini geliştirmek ve en üst seviyeye çıkarmaktır. 2012-2015 yılları arasında üst yönetimin de desteğiyle kalite çalışmaları ivme kazanmıştır. Sağlık Bakanlığı tarafından sağlıkta kalite hastane setinde yapılan sonraki güncellemelere paralel olarak hastanemizde de çalışmalar devam etmiş, kalite çalışmalarına hızla adapte olunmuş ve kalite koordinatörlüğü çalışmaları bakanlık kalite değerlendirmeleri kapsamında her yıl değerlendirmeye tabi tutulmuştur (Tablo 2). Bugün gelinen noktada kurumsal kalite kültürü yerleşmiş ve kurumsal kalite hafızası oluşmuştur.

Kalite Koordinatörlüğü Faaliyetleri

Hasta ve Çalışan Güvenliğini sağlamak açısından düzenli aralıklar ile çalışmalar yapar.

Hasta ve çalışan memnuniyet anketlerini düzenler, istatistik ve analizini yapar,

Çalışanların görüş, öneri, dilek ve şikâyetlerini alır, gerekli analizleri yaparak çözüm için yönlendirir,

Acil durum kodları (beyaz kod, mavi kod, pembe kod) ile ilgili uygulamaları takip eder, yıl içinde düzenli tatbikatlar yapar, aksaklıkları belirleyip gerekli iyileştirme çalışmalarını yapar,

Hasta ve çalışanlar için kalite standartları kapsamında gerekli eğitimleri hazırlar,

Enfeksiyonların kontrolünü ve önlenmesini takip eder,

Laboratuvar güvenliği ile ilgili önlemleri kontrol eder,

Sağlıkta kalite standartlarının tüm bölüm/birim ve ünitelerde uygulanabilirliğini denetleyip eksiklerin giderilmesi için gerekli çalışmaları yürütür,

Yılda iki defa yapılmak üzere mevcut standartlar üzerinden “Öz Değerlendirme” yapar ve Sağlık Bakanlığı kurumsal kalite sistemine ve hastanemiz başhekimliğine rapor eder,

Tablo 1. Kuruluşundan bugüne Farabi Hastanesi Kalite Koordinatörlüğü sorumlu ve çalışanları

	2012 - 2015 Yılları	2015 - 2020 Yılları	2020 Sonrası
Sorumlu Başh. Yard.	Prof. Dr.Serdar TÜRKYILMAZ	Prof. Dr. Funda ÖZTUNA	Doç.Dr. Emine CANYILMAZ
Kalite Koordinatörü	Biol. Erdal DANACI	Hemş. Rukiye KARAMAN	Hemş. Çiğdem YAVUZ
Kalite Koord. Yard.	Hemş. Rukiye KARAMAN	Hemş. Saniye DİNDAR	Kiriyager Fatma SÜMER
Birim Çalışanı	Sekreter Gülay KESKİN	Sekreter Gülay KESKİN	Sekreter Gülay KESKİN
Birim Çalışanı		Kiriyager Fatma SÜMER	Hemş. Semra HEYAL

*Kaliteden sorumlu Başhekim
Yardımcısı Prof. Dr. Serdar
TÜRKYILMAZ*

*Kalite Koordinatörü
Erdal DANACI*

*Kalite Koordinatör Yardımcısı
Hemşire Rukiye KARAMAN
ARZ*

Kuruluşunda kalite koordinatörlüğü ekibi (2012 yılı)

*Agustos 2020 itibariyle kalite koordinatörlüğü ekibi (sağdan sola doğru):
Sekreter Gülay Keskin, Kimyager Fatma Sümer, Doç. Dr. Emine Canyılmaz,
Hemşire Çiğdem Yavuz, Hemşire Semra Heyal*

Hastanede mevcut dört büyük komitenin (Hasta Güvenliği Komitesi, Çalışan Güvenliği Komitesi, Eğitim Komitesi ve Tesis Güvenliği Komitesi) her birini yılda 4 kez toplar ve alınan kararları takip eder,

Diğer komite ve ekiplerin her birini yılda 2 kez toplar ve alınan kararları takip eder,

İstenmeyen olay bildirimlerini takip eder, gereğinde yerinde ziyaret ile soruna çözüm bulmaya çalışır,

Belirlenen olumsuzlukların düzeltilmesi için “Düzenleyici Önleyici Faaliyetler” üzerinden yapılan bildirimleri analiz edip iyileştirme çalışmalarını başlatır,

Oryantasyon eğitimlerine eğitici olarak katılır,

Hastanede verilen hizmetlerin istatistiğini tutar (göstergelerin takibini sağlar)

Belirli aralıklarla bölümlerden gösterge yönetim verilerini toplar ve analizini yapar, bölümlerin belirlenen yıllık hedeflere ulaşip ulaşmadığını analiz eder ve bu doğrultuda gerekli iyileştirme

çalışmalarını yapar,

Üçer aylık aralıklarla tüm verileri Türkiye Sağlıkta Kalite Göstergeleri Sistemine (TÜRGÖS) bildirir,

Hastanede kullanılan tüm dokümanların antetlenmesi, kayıt numarası verilmesi ve yenileme çalışmalarını yapar,

KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Farabi Hastanesi’nde üst yönetim ve birim sorumlularının yer aldığı periyodik toplantılarda durum analizleri ve planlamalar yapılmakta, belirlenen hedeflere ulaşım için stratejiler belirlenmektedir. Hastanede yapılan düzenli değerlendirmeler sonucunda uygunsuzluklar anında saptanmakta, düzeltici ve önleyici faaliyetler ile hasta ve çalışanlara yönelik sıfır hata ile hizmet sunulması amaçlanmaktadır.

Not: Yazının hazırlanması ve edisyonuna sağladığı değerli katkılar için, kalite koordinatörlüğü önceki başkanı Hemşire Rukiye Karaman’a sonsuz teşekkür ediyorum.

KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Farabi Hastanesi

FARABI HOSPITAL INTERNATIONAL

ფარაბის
საავადმყოფო
საერთაშორისო

БОЛЬНИЦА
ФАРАБИ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ

ی فشتسم
یلودلای بارافال

Güncel Sağlık COVID-19

Virüs hem insanlarda hem de hayvanlarda hastalıklara neden olabilen koronavirüs ailesine mensup yeni bir üye. Koronavirüslerin bir kısmı, insanlarda her yıl güzün başlayıp, bahar sonunda sonlanan, genellikle hafif seyirli, soğuk algınlığı türünden solunum yolu enfeksiyonlarına yol açar.

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

KTÜ Tıp Fakültesi, Farabi Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı
T.C. Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilimsel Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

Nasıl başladı?

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) Çin Ofisi, 31 Aralık 2019'da, Çinin Wuhan kentinde, Aralık 2019 başından itibaren bir balık ve canlı hayvan pazarı çevresinde kümeleşen etkeni bilinmeyen zatürree olgularının varlığını ve yeni bir virüsün buna neden olabileceğini bildirdi. Takiben 7 Ocak 2020'de bu hastalığın etkeni olarak yeni bir virüs (SARS-CoV-2) tanımlandı; 13 Mart'ta ise Tayland'da ilk ithal vaka bildirildi. Takip eden günlerde virüs diğer ülkelere hızla yayıldı. DSÖ 11 Mart'ta salgını pandemi (küresel salgın) olarak tanımladı. Aralık 2020 itibarıyla dünyada 65 milyon civa-

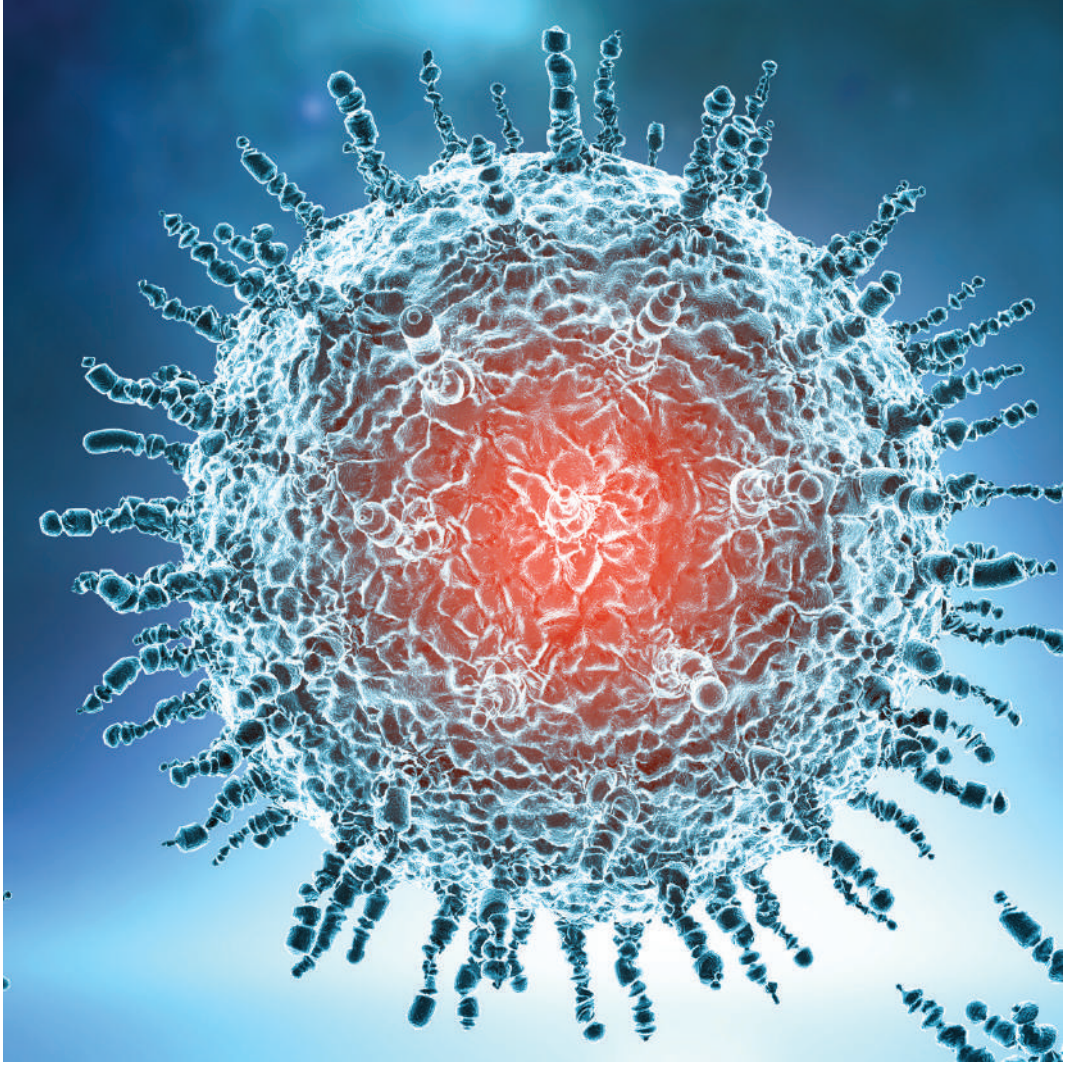
rında teyitli olgu ve 1.5 milyon civarında ise ölüm bildirildi.

Etken nasıl bir virüs?

Virüs hem insanlarda hem de hayvanlarda hastalıklara neden olabilen koronavirüs ailesine mensup yeni bir üye. Koronavirüslerin bir kısmı, insanlarda her yıl güzün başlayıp, bahar sonunda sonlanan, genellikle hafif seyirli, soğuk algınlığı türünden solunum yolu enfeksiyonlarına yol açar. İkibinli yılların başlarında SARS-CoV-1 ve ikibinonlu yılların başlarında ise MERS-CoV virüsleri ağır seyirli, ölümcül ancak daha lokal ve kontrollü salgınlara yol açmışlardı.

Bulaşma nasıl oluyor?

SARS-CoV-2, asıl olarak insandan insana bulaşıyor. İnsandan kedi, köpek ve kaplan, vizon, maymun gibi hayvanlara bulaş bildirildi. Bunlardan tekrar insan bulaş olduğu yönünde de nadir gözlemler var, maalesef. Bulaşma daha çok asemptomatik olgularla oluyor. Damlacık yoluyla doğrudan bulaştığı kesin. Ancak havada asılı partiküllerden solunum yoluyla veya yüzeylerden dolaylı yolla bulaşma konusu muhtemelen daha az olarak görülüyor. Doğrudan bulaşma hastaların nefes alıp verirken, konuşurken, öksürüp, hapşırırken etrafa

COVID-19 etkeni Coronavirüs

saçtığı damlacıklarda bulunan virüsün ağız burun yoluyla solunması veya göze sıçramasıyla bulaşma oluyor. Dolaylı bulaşma ise: virüsle bulaşmış lavabo, asansör düğmesi, kapı kolu, otobüs ve metrodaki tutamaçlar gibi ortak kullanılan eşya veya yüzeylere dokunduğumuzda virüs elimize geçiyor; ellerimizi ağız, burun veya göze temas ettirdiğimizde ise virüsü kendi elimizle kendimize bulaştırmış oluyoruz.

Belirtileri neler?

Asemptomatik olgular yanında, hafif semptomlular, orta/ağır olgular ve kritik olgular şeklinde seyredebiliyor.

Ateş, öksürük, nefes darlığı, boğaz ve baş ağrısı, yaygın kas ağrıları, halsizlik, bulantı, ishal, tat ve koku kaybı gibi yakınmalara yol açıyor. Muhtemelen oluşan pıhtılarla damar tıkanmasına bağlı ani ölümler görülebiliyor.

Hangi organları tutuyor?

Hastalık bir viral zatürree dışında, soğuk algınlığı, nezle gibi bir üst solunum yolu enfeksiyonu, kalp kası iltihabı, mide barsak iltihabı bulguları ve oluşan pıhtılarla çeşitli organlarda damarların tıkanmasına bağlı çok farklı sistemlerle ilgili klinik görümlere sahip olabiliyor.

COVID bulaşını önlemede maske önemli bir yere sahip

Nasıl seyrediyor?

Kuluçka süresi ortalama 5-6 gün arasında. Bir kişinin ortalama 3 kişiye hastalığı bulaştırdığı hesaplanıyor. Bulaştırıcılık, semptomların ortaya çıkmasından 2 gün önce başlayıp, çoğu olguda 7-14 gün süreyle devam ediyor. Süper bulaştırmacılar tanımlandı. Kritik olguların oranı %1 ve ölüm oranı ise %3 civarında. Olguların %80 kadarının asemptomatik seyrettiği biliniyor. Genellikle 65 yaş üzerinde ve kronik hastalığı olanlarda ağır ve ölümcül seyrederken, çocuk yaş grubunda çok daha hafif seyrediyor ve daha az görülüyor. İlerleyen süreçte hastaların yaş ortalamasının daha genç yaşlara doğru kaydığı; genç ve ek hastalığı olmayan kişilerde de ağır tabloya ilerleyip ölümcül olabildiği görüldü.

Nasıl tanı konuluyor

Tanı üst veya alt solunum yollarından alınan sekresyon örneklerinden RT-PCR (Revers-Transkriptaz Polimeraz

Zincir Reaksiyonu) testi ile konuluyor. Hızlı tanı testleri var, ama güvenilirliği tartışmalı. Olguların az bir kısmında göğüs bilgisayarlı tomografisinde iki taraflı çok sayıda fokal buzlu cam opasiteler görülüyor. Yoğun bir iltihaplanma ile bağışıklık sisteminin aktive olduğunu gösteren çeşitli belirteçler kanda yükseliyor.

Nasıl tedavi ediliyor?

Henüz etkili bir ilacı yok. Kortikosteroid tedavinin kısmen yararı gösterilmiş. Hidroksiklorakin, favipiravir, remdesivir, tosilizumab, anakinra, C vitamini, D vitamini, çinko, plazma, monoklonal antikor gibi ilaçların etkileri tartışılıyor. Oksijen, solunum ve dolaşım desteği, pıhtı oluşumunu engelleyen tedavi, komplikasyonların önlenmesinde çok yararlı oluyor.

Nasıl sonlanıyor?

Büyük çoğunlukla şifayla sonuçlanıyor. Bazı olgularda uzayan semptomlar ve uzayan veya tekrarlayan RT-PCR pozitiflikleri bildiriliyor. Hastalığı geçirenlerde genellikle koruyucu antikorların oluştuğu ve bunların 6 ay kadar kanda yeterli düzeyde kalıcı olduğu söyleniyor. Ne var ki, daha nadir de olsa ikinci kez hastalananlar var. Genellikle ikinci hastalık daha hafif bir klinik tabloya yol açarken; ikinci hastalığın daha ağır seyrettiği ve ölümlerle sonuçlandığı vakalar da yayınlandı. İyileşen olguların bazısında kalıcı sekellerin oluştuğu da bildiriliyor.

Virüs değişiyor mu?

Sürekli mutasyon geçiren bu RNA virüsünün, ortaya çıkan yeni bazı mutantlarının daha kolay bulaşmasına ve insandan hayvana, hayvandan insana geçmesine yol açabileceği yönünde endişeler var.

Aşı ve ilacı bulunacak mı?

Covid 19'dan korunma amacıyla dünyada 250'den fazla kayıtlı aşı geliştirilmesi çalışmaları var ve bunlardan 15'den fazlası faz 3 insan çalışmaları aşamasında olup, halen devam ediyor. Çok sayıda da ilaç geliştirme projesi yürütülüyor. Aşının muhtemelen 1-2 ay içinde yaygın olarak kullanıma girmesi bekleniyor.

Nasıl korunabiliriz?

Etkili ve güvenli bir aşısının veya ilacının bulunmasına kadar virüsün bize bulaşmaması ve toplumda yayılmasının önlenmesi için yapılması gerekenler şunlar:

1) Pandemi süresince zorunlu haller dışında evden çıkmamak ve hane halkı dışında kimseyi eve almamak;

Aşı ile COVID bulaşını önle

2) Hane halkımız dışında herkesle, her zaman, her yerde ve her koşulda 1,5-2 metrelik sosyal mesafeyi korumak;

3) Sosyal alanlarda usulüne uygun olarak maske kullanmak;

4) El ve yüzey hijyenine (sabun, alkol, deterjan veya dezenfektanlarla) özen göstermek;

5) Kapalı, kalabalık ortamlardan uzak kalmak;

6) Dengeli beslenmek, bol su ve sıvı tüketmek, hareketli olup, egzersiz yapmak, kaliteli ve yeterli uyku uyumak suretiyle bağışıklık sistemimizi güçlü tutmak;

7) Hipertansiyon, KOAH, şeker hastalığı, kalp damar sistemi rahatsızlığı gibi kronik hastalıklarımız varsa, takip ve tedavisini aksatmadan kontrol altında tutmak.

Gezi Zirvelerde İki Teker Üzerinde

Ruslar tarafından yapılan Derebaşı virajlarını da içeren rotada, tüm hafta sonu sürecektir bir bisiklet turu planlıyoruz. Planlıyoruz dediğime bakmayın, kaptanımız Prof. Dr. Mehmet Yıldız planlıyor, biz onu takip ediyoruz.

Prof. Dr. Murat LİVAOĞLU

KTÜ Tıp Fakültesi, Farabi Hastanesi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi
Anabilim Dalı

Doğa tutkunu bir grup akademisyen (Prof. Dr. Mehmet Yıldız, Prof. Dr. Mehmet Arslan, Prof. Dr. Engin Yenilmez, Even Scharning, Ahmet Şen ve ben Prof. Dr. Murat Livaoğlu), dünyanın en tehlikeli yollarından biri olarak gösterilen, Bayburt-Trabzon sınırında yer alan, 1916 yılında Ruslar tarafından yapılan Derebaşı virajlarını da içeren rotada, tüm hafta sonu sürecektir bir bisiklet turu planlıyoruz. Planlıyoruz dediğime bakmayın, kaptanımız Prof. Dr. Mehmet Yıldız planlıyor, biz onu takip ediyoruz. Turu, Eylül ayının ortasına gelecek şekilde ayarlıyoruz.

İki Teker Üzerinde

16 Eylül 2017 günü Cumartesi sabah 05:00'e bisikletleri minibüse yüklemekle başlıyoruz. Saat 07:00'de Çaykara'ya varıyoruz. Bisikletleri minibüsten indiriyoruz ve kısa bir hazırlık sonrası yola koyuluyoruz. Derebaşı tesislerine kadar yol asfalt, hafif bir eğim var, trafik yok. Keyifli geçiyor zaman. Derebaşı HES tesislerinin bulunduğu alanda mola veriyoruz ve yanımızda getirdiklerimizle kahvaltımızı yapıyoruz. Kahvaltı dediğime bakmayın, peynir ekmek ve mataramızdaki sudan ibaret yediklerimiz; ancak doğanın içinde ve bu aktivitede daha lezzetlisi bulunmaz sanırım. Kısa bir mola sonrası meşhur virajları geçmeye başlıyoruz. Yol normal bir arabanın gidemeyeceği kadar engebeli ve bakımsız. Sadece üst düzey arazi araçlarının yol alabileceği bu yolda yükseldikçe, muhteşem bir manzara ortaya çıkıyor ve Eylül ayının o meşhur renk cümbüşü görünmeye başlıyor. Yaklaşık iki saatlik bir tırmanış sonrası, ağaçların

artık görülmediği yayla seviyesine çıkıyoruz, nispeten eğim azalıyor ve pedallar rahatlıyor.

Zirveye Tırmanış

Fotoğrafta bile tehlike hissediliyor. Orada olduğunuzu düşünün.

Yayla seviyesinde bisiklet sürmek için iklim koşulları ideal ve manzara muhteşem. İkinci vakti Bayburt sınırları içindeki Soğanlı geçidine ulaşıyoruz. Burada gönlü bizimle olan, çok istemesine rağmen hiç bizimle bisiklet süremeyen, Prof. Dr. Osman Bahadır ile buluşup Multat Yaylası'na doğru rotamızı çeviriyoruz. Akşamın karanlığında ulaşıyoruz yaylaya. Prof. Dr. Osman Bahadır ve Muhtar Yusuf Ağırman tarafından, beklentimizin oldukça üzerinde olan Karakaya tesislerinde ağırlanıyoruz. Yemekte yok yok, ancak aklımızda kalan yaylanın meşhur kaymağı ve Osman Bahadır'ın annesinin yapmış olduğu kuymak. Sabah erkenden uyanıyoruz; güneşli, yazdan kalma bir hava. Multat yaylasının muhteşem manzarasını sabahın ilk ışıklarıyla ancak görebiliyoruz. Sıkı bir kahvaltı sonrası Pazar sabahı tekerler dönmeye başlıyor. Kısa bir tırmanış sonrası yaklaşık 3000 metreye yaklaşan rakımda, dağların te-

pesinde, muhteşem bir manzarada bir müddet yolalıyoruz. Bulduğumuz her suyun başında mola verip ortamın keyfini çıkarıyoruz. Sıkı bir iniş ve ardından tırmanışla Demirkapı Yaylası'nın yakınında bulunan, doğa harikası Balıklı Göl'e varıyoruz.

Turun ikinci gününde Demirkapı'da balıklı göldeyiz.

Çaykara-Bayburt yolu üzerinde 1916 da Ruslar tarafından yaptırılan; Dünyanın en tehlikeli yollarından biri olarak gösterilen Derebaşı Virajları.

Balıkli Gölde kısa bir dinlenmede kar-nımızı doyurduktan sonra, bir kısmımız suya girerken bir kısmımız sadece ayak-larını ıslatmakla yetiniyor. Bundan son-rası kolay artık, salıyoruz bisikletleri yo-kuş aşağı; önce Demirkapı Yaylası, sonra Uzungöl derken turu sonlandırıyoruz.

Konulandırma (GPS) cihazlarımız-
daki veri turun sonunda birinci gün 65
km mesafe ve 3478m. toplam tırmanış
(Elevation gain), ikinci gün 38 km me-
safe 850 m. tırmanış olarak görünüyor.
Bizi Çaykara'ya bırakan minibüs, Uzun-
göl'den alıp Trabzon'a getiriyor. Fiziki
olarak yorulmuş ancak ruhen dinlenmiş

olarak akşamüzeri evleri-
mizde oluyoruz.

*Bayburt sınırları içinde
Soğanlı geçidi.*

Dünya'nın Çatısına Gizemli Keşif

Afganistan, Tacikistan ve Hindistan'a komşu olan bölgenin coğrafyasından kaynaklanan siyasal dengesizlik bir takım güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmektedir.

Prof. Dr. Mehmet ARSLAN

KTÜ Tıp Fakültesi, Farabi Hastanesi, Dahiliye - Gastroenteroloji
Anabilim Dalı

Bu resimler 2019 yılında Pakistan'ın dağlık Gilgit-Baltistan Eyaleti'ne yaptığım motosiklet seyahati esnasında çekildi. Bu bölge tarihi İpek Yolu üzerindedir. Burada dünyanın en yüksek üç sıradağı olan Himalaya, Hindikuş ve Karakurum dağları kesişir. Dağların hemen tamamı 6000 metrenin üzerindedir. Bilinenin aksine, buranın halkı çetin ekonomik ve coğrafi koşullara karşın misafiperver ve her zaman güler yüzlüdür. Afganistan, Tacikistan ve Hindistan'a komşu olan bölgenin coğrafyasından kaynaklanan siyasal dengesizlik birtakım güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Bence, bilindiği anlamda turistik bir yer olmasa da ölmeden önce görülmesi gereken yerlerin başında gelir.

Gilgit-Baltistan eyaletindeki yüksek sıradağlar arasında, yerleşimin yok denecek kadar az olduğu müthiş güzellikte saklı vadiler uzanır. Sert iklim koşulları nedeniyle ancak yaz aylarında seyahat edilebilen bu vadilerde yollar son derece kötü ve dardır. Üstelik bu yolların sık sık dere, çay gibi su akıntıları ile kesildiği görülür. Turistik ilgi alanlarının olduğu bazı noktalara, turizm sezonunda çalışan 1950'lerden kalma jiplerle ulaşım güçlüğüle sağlanır. Yukarıdaki fotoğraf, bu vadilerden biri olan Naltar Vadisi'nde çekilmiştir. Buraya ulaşım için Pakistan'ı Çin'e karayolu ile bağlayan ve hala inşaatı devam eden ünlü Karakoram yolundan ayrılıp 50 km kadar bozuk toprak yolda 3000 metrenin üzerine motosikletimle tırmanmak zorunda kaldım. Ulaşımın bu denli zor olduğunu bilseydim ben de jip kiralayıp gitmeyi tercih ederdim doğrusu. Resimde, ön planda Naltar nehri, arka planda ise Karakoram sıradağlarında yer alan Shani Zirvesi (5887m) görülmektedir.

Yaşatmak İçin Yaşamak

Cerrahi ve ameliyathane hemşireliği; ameliyat veya diğer invaziv girişimlerin gerekli olduğu hastalarda ameliyat öncesi, sırası ve sonrasında hastanın tüm bakım gereksinimleri planlı ve kapsamlı bir biçimde sunan özel bir hemşirelik alanıdır.

Olçay AK

KTÜ Farabi Hastanesi
Ameliyathane Hemşiresi

Hemşire Olçay AK

Cerrahi ve ameliyathane hemşireliği; ameliyat veya diğer invaziv girişimlerin gerekli olduğu hastalarda ameliyat öncesi, sırası ve sonrasında hastanın tüm bakım gereksinimleri planlı ve kapsamlı bir biçimde sunan özel bir hemşirelik alanıdır.

Başlangıç yaptığım cümle, bu yazımın biraz bilimsel olabileceği

kanısını uyandırdı değil mi? Ama değil! Ben bu yazıda ameliyathaneyi bizzat yaşayan bir hemşire olarak, hayatıma dokunanları anlatmak istiyorum.

Yirmi yedi yıllık ameliyathane hemşiresiyim. Tam 27 yıl. İki yıl Samsun Terme Devlet Hastanesinde çalıştıktan sonra Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesine geldim. Öyle şeyler yaşadım ve yaşıyorum ki, bu özel alanda her an yeni bir gün gibi başlar. Rutin yoktur. Saati belli olmadan, ansızın ortaya çıkan adrenalin dolu dakikalar. Sabah steril olarak ana koridora çıkıp sağa sola bakarım. Herkes arı gibidir. Hastalarını ameliyat odalarına alan asistanlar, teknisyenler, hangi vakada olduklarını görmek için listeye bakan hemşireler, cerrahlar... Aslında işimizi yapıyoruz. İşimiz hastalarımız...

Gelen hastalar kapıdan içeri girerken korkan gözlerle etrafa bakınırlar. Uyumaktan korkmazlar, uyanamamaktan korkarlar. Bazen öyle dualar ederler ki, sanki bütün günahlardan arınmış gibi, öyle hafiflemiş olursunuz.

Yaşatmak içim mücadele

Kendinizi dünyayı kurtaran kahraman gibi hissedersiniz. Bu dualar herkese nasip olmaz. Ne mutlu bize. Vaka bittiğinde bir sonraki hasta için odadan çıkmayız. Aynı azimle göreve devam etme duygusu yaşarız.

Çok şeyler yaşadık; sevinçler, üzüntüler, gözyaşları. Bir o kadar da mutluluklar. Bazen koridorda bir bağırma sesi duyulur. Acil 7 numarayaaa!... Herkes koşar, koşarken neyi hazırlamalıyız, kanamalı hasta mı, aspiratör hazır mı, malzemeler tam mı, hemen yıkanıp vakaya gireyim diye düşünür koşarız. Tüm ekip oradadır.

Tabi ki bunların yanında çalışanların psikolojisine değinmek isterim. Sevgili cerrahlarımızla çalışırız. Onlar gerçekten çok zor bir meslek icra ediyorlar. Hasta onlara teslim, onların elleriyle ve Yaradan'ımın verdiği yetenle mesleklerini icra ederler. Öyle

zor ki, stres yönetimi ve kontrolünü sağlamak, doğru kararı doğru zamanda verebilmek. Bizler de onların elleri ve kollarıyız. Bazen strese bağlı bizlere çarpabilirler. Olsun, her şey hasta için. Ben bunu tam 5 yıl sonra anladım. Ne çarpmalarla karşılaşsak da iyi ki varlar. Ne olursa olsun iyi ki varlar ve sıhhatle devam etsinler.

Yaşadığım acı günlerim de oldu. Meslek hayatımda yaşadığım en acı 2 günüm vardı. Umarım üçüncüsü olmaz. Vatanımızı ve milletimizi korurken, Temmuz2017' de Maçka'da şehit olan askerlerimiz... Öyle iki gündü ki anlatmaya kelimelerim yeter mi bilmiyorum. O günleri anlatmak adım adım yaşamak gibi. Bunun için biraz zamana ihtiyacım var.

Saygılarımla ...

Dünden Bugüne Kareler

Dünden Bugüne Kareler

H Hastanemizden KISA HABERLER

Hüseyin GECER

KTÜ Farabi Hastanesi
Basın Enformasyon Kültür ve Sanat Birimi

ÇOCUK HASTANESİ ve OTOPARK İNŞAATI

Yapımına 2017 yılında başlanan Çocuk Hastanesi ve Katlı Otopark İnşaatı hızla devam ediyor. Özellikle Katlı Otopark'ın bu yıl içinde itibarı ile hizmete girmesi bekleniyor. Katlı Otopark'ın hizmete girmesi ile, hastanenin yıllardan beri devam eden ve son 3 yılda çileye dönüşen araç park sorununun tamamen çözüleceği değerlendiriliyor.

HASTANEMİZİN YENİ YÜZÜ: TANITIM EKRANLARI

Son 1-2 ay içerisinde planlaması yapılan ve A-Blok ve B-Blok girişine yerleştirilen LED ekranlar faaliyete geçirildi. Bu ekranların hastanedeki haber ve etkinliklerin duyurulması, hastanede verilen hizmetlerin tanıtılması gibi pek çok amaca hizmet edeceği belirtildi.

COVID-19 AŞILAMASI BAŞLADI

Mart 2020'den beri ülkemizi ve tüm dünyayı kavuran COVID-19 pandemisini kontrol altına almak amacıyla ülkemizde tüm şehirlerde 14 Ocak 2021 Perşembe günü aynı anda başlatılan aşılama programına, hastanemiz B-blok -1 katında oluşturulan "COVID-19 AŞI ÜNİTESİ" nde başlandı. Program kapsamında öncelikli grupta yer alan Hastanemiz ve Diş Hekimliği Fakültesi çalışanları ile son sınıf öğrencileri aşılandı. Sağlık çalışanlarının aşılanmasının ardından, programa sıra ile ve risk kategorilerine göre vatandaşın aşılanması ile devam edileceği duyuruldu.

YENİ PET-CT FAALİYETE BAŞLADI

Hastanemizde 2015 yılında faaliyete geçirilen PET-CT cihazının, hizmet alım anlaşmasının sona ermesi ile 2-3 yıldır faaliyetine son verilmesi nedeniyle, hastanemizde bir süredir PET-CT çekimi yapılamamaktaydı. Hastalarımız bu tetkik için Trabzon Numune Eğitim Araştırma Hastanesi ya da çevre illerdeki diğer hastanelere başvurmak zorunda kalmaktaydı. Yeni PET-CT ünitesinin, Trabzon Valisi Sayın İsmail Ustaoğlu ve Rektörümüz Hamdullah Çuvalcının da katıldığı törenle Ocak ayında açılışının ardından, sorun tamamiyle çözülmüş oldu.

KİTAP BAĞIŞI SEFERBERLİĞİ

Hastalarımız ve yakınları, hastanemizde kaldıkları süre boyunca zamanlarını daha verimli ve daha kaliteli geçirmeleri için hastanemizde belli alanlarda ve bekleme salonlarında kitaplıklar oluşturuldu. Başlatılan kitap bağışı kampanyası ile de bağışçılardan toplanan kitaplar, hasta ve yakınlarının hizmetine sunuldu.

YENİ TOMOGRAFİ CİHAZIMIZ

Hayırlı Olsun

Hastanemizde ilk tomografi cihazı 1989 yılında kuruldu ve hizmete açıldı. İkibinli yılların başında multi detektörlü ikinci bir cihaz ilave edildi. Kullanım ömrünü dolduran eski cihazın yerine yeni nesil 128 detektörlü bilgisayarlı tomografi ünitesi kuruldu. Daha az radyasyonla daha detaylı görüntüleme avantajı sağlayacak cihaz Trabzon Valisi Sayın İsmail Ustaoglu ve Rektörümüz Hamdullah Çuvalcının da katıldığı törenle Ocak ayı sonunda hizmete girdi.

HAYIRSEVERLERİN BAĞIŞLARI İLE HASTANEMİZ GÜÇLENİYOR, GÜZELLEŞİYOR ...

Şehrimizin hayırsever iş adamları ve kurumları, hastanemiz için bağış gönüllüsü oldular. Bu minvalde, Trabzon'lu İşadamı Mehmet Ali Derya tarafından hastanemize 30 adet, Engellim Sesi Gazetesi'nden ise 4 adet tekerlekli sandalye bağışı yapıldı. Benzer şekilde KTU-Sağlık-Sen tarafından hastanemize 11 adet refakatçi koltuğu ve yine Gündoğdu Mobilya Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. tarafından 30 adet kanepa bağışlandı. Tüm bağışçılarımıza katkı ve yardımları için teşekkür ediyoruz.

KARDİYOPULMONER REHABİLİTASYON MERKEZİ HİZMETE GİRDİ

Bölgemizde şimdiye dek önemli bir eksiklik olan Kardiyopulmoner Rehabilitasyon Ünitesi, hastanemizde hizmete açıldı. Merkezde, özellikle kronik kalp ve akciğer rahatsızlığı olan hastaların rehabilitasyonu; fonksiyonel kapasitelerinin artırılması ve günlük yaşama dönebilmeleri için gereken fizik, mental ve sosyal şartları sağlamaya yönelik çalışmalar yürütülecektir. COVID-19 hastalığı nedeniyle bir süre yoğun bakımda tedavi gören Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI da merkezde tedavi gören ilk hastalar arasında yer aldı.

HASTANEMİZDE

ONLINE

RANDEVU SİSTEMİNE GEÇİLDİ

Özellikle COVID pandemisi sırasında polikliniklerde hasta yığılmasının önüne geçmek ve yine muayene için bekleme süresini kısaltmak amacıyla hastanemizde poliklinik ve öğretim üyesi muayeneleri için online randevu sistemi faaliyete geçirildi.

Hastanemizin **WEB SAYFASI** (<https://www.ktu.edu.tr/farabi>) üzerinden **"Online Randevu"** sekmesi tıklandığında, gelen sayfaya gerekli bilgiler girilerek istenen poliklinikten randevu alınabilmektedir. Öğretim

üyesi muayenesi için de aynı sayfada **"Öğretim Üyesi Randevu"** sekmesi tıklanarak ilgili öğretim üyesinin telefonu aracılığı ile randevu alınabilmektedir. Randevusu olmayan hastalarımızın muayenesi ise, önceki şekliyle olduğu gibi, ilgili poliklinik sekreterliğine direkt başvuru yapılması durumunda yapılmaktadır.

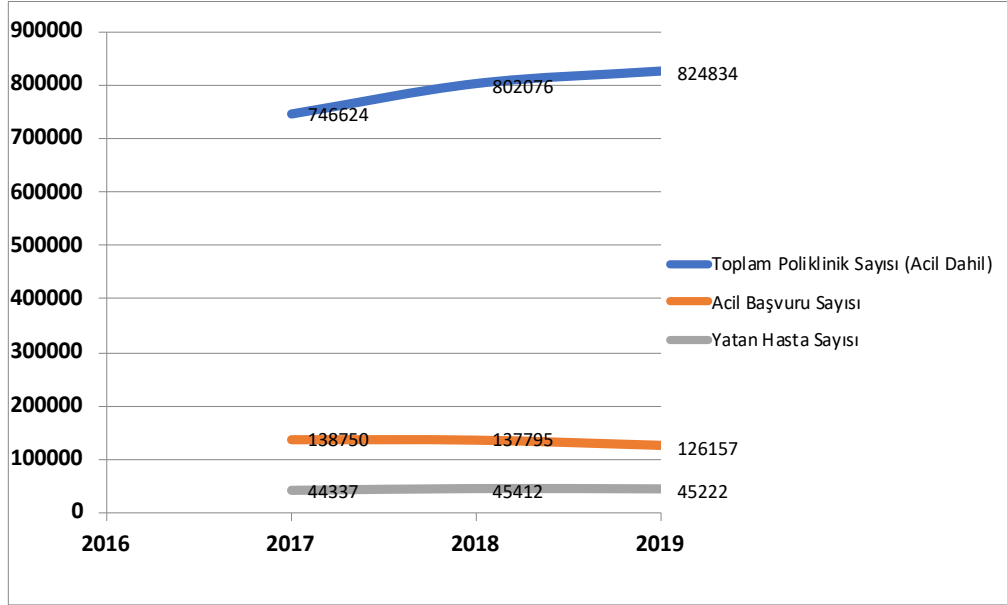
Aynı hizmet kapsamında hastanemizde yapılan tetkik sonuçlarına **"Tahlil Sonuç"** ekranı üzerinden telefonunuza gönderilen SMS şifre ile ulaşılabilir hale getirildi.

HASTANEMİZDE ULUSLARARASI HASTA BİRİMİ KURULDU

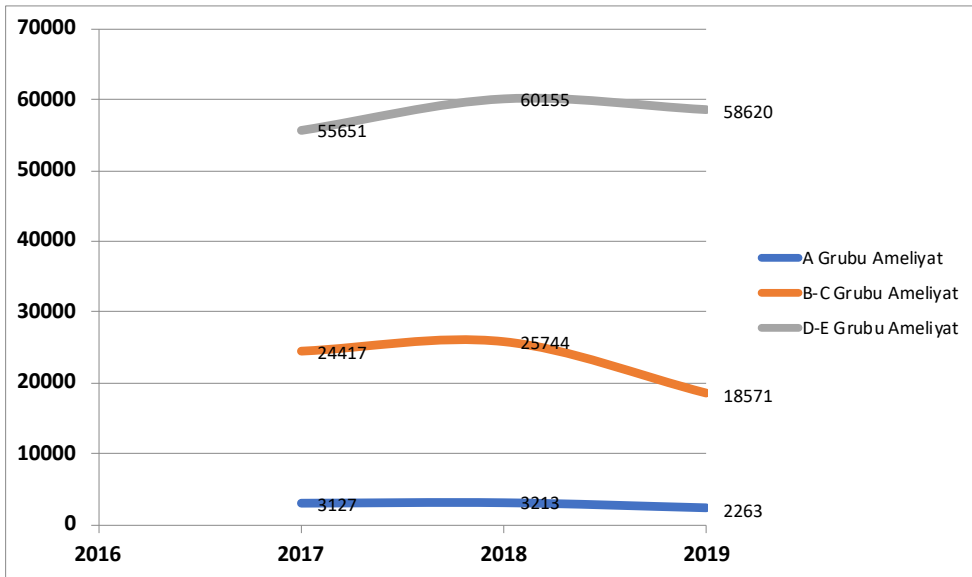
Hastanemizde uluslararası hastalara hizmet verilmesi amacıyla sağlık turizmi birimi kuruldu. Bu kapsamda gerek fiziki alt yapısı ve gerekse de yetişmiş insan gücü bakımından bölgemizin en üst düzey şifa merkezi olan KTÜ Farabi Hastanesi, bölgemiz hastaları yanında uluslar arası hastalara da şifa dağıtmaya başlayacak. Hastalar anlaşmalı sağlık turizmi firmaları aracılığıyla ya da şahsen hastanemize başvurabilecek. Bu sayede hem hastanemize hem şehrimize ve hem de ülkemize; gerek ekonomik, gerek sosyal ve gerekse de kültürel anlamda önemli katkılar sağlayacağını düşünüyoruz. Hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

SAYILARLA KTÜ FARABI HASTANESİ

Grafik 1. Hastanemizde son 3 yıl içinde polikliniklere başvuran ve muayenesi yapılan hasta sayıları ile yatarak tedavi gören hasta sayılarının yıllara göre değişimi. Son üç yıl içinde acil başvuru sayılarında kısmi bir düşüş izlenmekle birlikte, acil dışı poliklinik sayılarındaki artış dikkati çekiyor.

Grafik 2. Bölgemizde yapılan büyük (A grubu) ameliyatların birçoğunu gerçekleştiren hastanemizde, son 3 yıl içinde yapılan ameliyat sayılarının yıllara göre değişimi. 2018 yılında tüm ameliyat (küçük-orta-büyük) sayılarında bir önceki yıla göre artış izlenmesine rağmen, 2019 yılında özellikle büyük ve orta grup ameliyat sayılarında düşüş (muhtemelen ilgili yıllarda yaşanan mali sorunlarla ilgili) dikkati çekiyor.

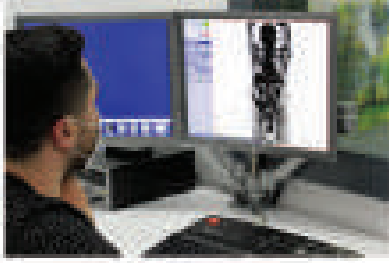
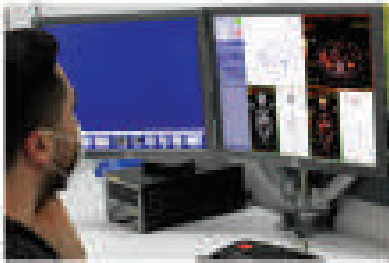
Santa Koyu Vadisi
Gümüşhane

B y koba Yaylası
Akçaabat

YENİ PETCT SİSTEMİ FAALİYETE BAŞLADI

SEVGİLİ OKURLARIMIZ...

Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi Başhekimliği tarafından yılda iki sayı olarak yayımlanması planlanan dergimizin sonraki sayılarında yazılarınızla siz de yer alabilirsiniz. Hastanemizle ilgili tarihi, güncel olaylar, anılar, spor-sanat-kültür faaliyetleri, gezi notları, fotoğraf vb faaliyetlerinizi bizimle paylaşarak dergimize katkıda bulunabilirsiniz.

Yazılarınızı farabibashekimlik@ktu.edu.tr veya bulbulyilmaz@yahoo.com adresine gönderebilirsiniz.

AKGÜN ECZA DEPOSU
SAN.ve TİC. A.Ş.
TRABZON

1986 Yılından
Günümüze

- Dünya Standartlarına Uygun Bir İlaç Deposu Olarak
- Müşteri Memnuniyeti İlkesini Benimseyen ve Uygulayan
- Çözüm Odaklı Bir Anlayışla

Kaliteli Hizmet

akgunecza@hotmail.com

+ 90 (462) 230 01 10-11-12
+ 90 (462) 230 01 13 (Faks)

Fatih Mah. Osman Turan Cad. No: 12
Ortahisar/Trabzon

www.akgunecza.com.tr